БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 106 (1626) | 28 май, 1960 йил, шанба | Баҳоси 20 тийин.

Ҳар бир туп ғўзани меҳр билан парвариш қилиб, тез ривожлантирайлик

Ўрта Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхоз аъзолари 1250 гектар ердаги ғўзани биринчи парваришини эрта тугалладилар. Колхозининг ўртоқ М. Тасимқулов бошлиқ бригада аъзолари ҳозир ғўза парваришида олдинда бормоқдалар. Иккинчи парвариш ҳам тез кунда тугалланади. Суратда: бригада аъзоларидан Н. Хайитбоев, С. Оқбердиев ўртоқлар минерал ўғит тайёрламоқдалар.

Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Даладардан дараклар

ГУЛИСТОН. «Ленинград» колхозининг ўртоқ Шарифжон Шарафуддинов бошлиқ бригадаси аъзолари 100 гектар пахта майдонидан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Шу кунларда бригадада ғўзага иккинчи марта комплекс ишлов бериш қизғин тус олган. Механизатор ўртоқ Солибой Акрамов ғўзани икки томонлама парвариш қилиб, кунлик нормасини 1,5—2 баравarга етказиб бажармоқда.

Қ. Жўрабоев.

* * *

ПИСКЕНТ. Хрушчев номли колхоз пахтакорлари бу йил давлатга 3160 тонна пахта сотиш мажбуриятини олдилар. Ҳозир далаларда олинган мажбуриятни бажариш учун қизғин иш бораётир. Ўртоқ Ж. Микайлов бошлиқ бригада аъзолари 123 гектар ерга чигит эккан эдилар. Шу кунгача 50 процент майдондаги ғўзага иккинчи ишлов берилди. Ғўза парваришида механизатор Абдурашид Зиётуллаев, Муса Ҳусейнов ўртоқлар бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Бригада аъзоларининг мақсади ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштиришдир.

Қ. Норинбоев.

* * *

ЎРТА ЧИРЧИҚ. Свердлов номли колхознинг 10-бригадасида ғўза парвариши намунали ўтказилаётир. Пахтакорлар 145 гектар ерда мўл ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Шу мақсадда яганалаш, дастлабки озиқлантириш ишлари сифатли ўтказилди. Энди ғўза қатор ораларини узунаси ва кўндалангига иккинчи марта культивация қилиш давом этмоқда.

Б. Содиқов.

* * *

Чиноз районидаги қишлоқ хўжалигини механизациялаш билим юртини тамомлаб чиқувчи малакали ёш мутахассислар колхоз ва совхозларда қишлоқ хўжалик ишларини комплекс механизациялашга актив кўмаклашадилар. Билим юртини яқинда яна 90 механизатор тамомлаб чиқди. Улар областимизнинг турли колхоз, совхоз ва РТСларида ишлаш учун йўлланма олдилар.

К Довурбоев.

Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари мусобақаси илғорларининг Бутуниттифоқ кенгаши қатнашчиларига

Азиз ўртоқлар!

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети сизларни ва сизлар орқали коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари ватанпарварлик ҳаракатининг барча қатнашчиларини, мамлакатимизнинг ишчилар синфи ҳамда колхозчи деҳқонлари шонли отрядини қизғин табриклайди.

Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш учун КПСС тарихий XXI съезди арафасида халқларнинг ижодий активлиги натижасида бунёдга келган ҳаракат қисқа муддат ичида катта иқтисодий ва маънавий кучга айланиб, ялпи меҳнат қаҳрамонлиги ва меҳнаткашларни тарбиялаш мактаби бўлиб қолди. Бугунги кунда бу ҳаракат етти йиллик планнинг улуғвор вазифаларини муддатидан олдин бажариш учун курашувчиларнинг биринчи сафларида бораётган шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларидан беш миллиондан кўпроқ кишини ўз байроқлари остида бирлаштириб турибди. Эндиликда бутун-бутун цехлар ва корхоналар коммунистик меҳнат бригадаси ва коллективи деган номни олиш учун бошланган мусобақага қўшилмоқдалар.

Мамлакатимиз коммунистик жамият қуришнинг авж олдирилган даврига кирган бир пайтда ана шу ҳаракатнинг бунёдга келганлиги қонуний ва зарурий бир ҳолдир. Бу ҳаракат социалистик қурилишнинг бутун давомида, социалистик экономиканинг ғоят катта муваффақиятлари билан, совет халқининг билими ва маданияти мислсиз ўсганлиги билан, унинг фаровонлиги яхшиланганлиги билан тайёрлангандир.

Коммунизм — омманинг қизғин ижодидир. Мамлакатимиз ишчилар синфининг янги жамият қуриш йўлидаги дастлабки қадамлариёқ коммунистик шанбаликларни турмушга чорлади. В. И. Ленин бу шанбаликларни «Буюк почин» деб атади. Бугунги кунда коммунистларча яшаш ва ишлашни ўрганмоқ учун юз минглаб коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари етти йилликка қадам қўйдилар. Лениннинг коммунистик меҳнатнинг ғалаба қозонишига эришамиз, деган башоратли сўзлари рўёбга чиқмоқда.

Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш учун мусобақада асосий хусусият шундан иборатки, унда фан ва техниканинг энг янги ютуқлари асосида меҳнат унумдорлигида энг юқори кўрсаткичларга эришиш учун ҳамда ўз мамлакатининг эгаси бўлган ва ҳамиша олға томон назар ташлаётган, дадил интилаётган, ўйлаётган, ижод қилаётган янги кишини тарбиялаш учун курашнинг бир-бирига органик равишда боғланишидадир. Бу мусобақа меҳнатни, ўқишни ва турмушни бир бутун боғлаб, инсон ҳаёти ва фаолиятининг ҳамма томонларига актив таъсир кўрсатмоқда, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги жиддий тафовутларни йўқотишнинг муҳим фактори бўлмоқда.

Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш, коллективизмнинг «Ҳамма бир киши учун ва бир киши ҳамма учун» деган ленинча принципи коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари социалистик мажбуриятларининг негизини ташкил қилмоқда. Булар совет кишиларининг аҳлоқ нормаси бўлиб қолмоқда. Валентина Гаганова ва унинг кўп минглаб издошларининг ажойиб ташаббуси янги коммунистик муносабатлар камол топаётганлигининг яққол намунасидир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети шу нарсага қатъий ишонч билдирадики, коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари ҳаракатининг қатнашчилари етти йиллик планни муддатидан олдин бажармоқ учун тағин ҳам зўр ғайрат билан курашадилар, энг юксак меҳнат унумдорлигининг намуналарини кўрсатадилар, билимларни ва маданиятни бундан буён ҳам сабот билан эгаллайдилар, янги жамият кишисининг энг яхши фазилатларини ўзларида тарбиялайдилар, коммунистик ахлоқнинг юксак принципларига амал қиладилар. Замонамизнинг ана шу ватанпарварлик ҳаракатини бутун чоралар билан қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш барча партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, ҳар бир хўжалик раҳбарининг энг биринчи бурчидир.

Келажакка йўл очаётган коммунистик меҳнат зарбдорлари ва бригадаларининг ажойиб ишлари коммунизм барпо этишнинг тарихига ажойиб саҳифа бўлиб киради.

Коммунистик меҳнат учун бошланган ҳаракат қатнашчиларининг сафлари кун сайин кўпая берсин. Етти йиллик планни муддатидан илгари бажармоқ учун, юксак меҳнат унумдорлиги учун, техника тараққиёти учун бошланган социалистик мусобақа янада авж олсин.

Яшасин коммунистик меҳнат коллективлари ва зарбдорлари шонли ҳаракатининг қатнашчилари!

Яшасин коммунизм қураётган қаҳрамон совет халқи!

Яшасин бутун инсониятнинг ёрқин келажаги — коммунизм!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ.

ТОЛМАС БИЛАКЛИ АЁЛ

Эл олдидаги муносиб хизматлари юксак тақдирланиб, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвонга эга бўлаолган Шарофат опа Бозорова далаларида бўлдик. Ер бетини қоплаган кўмкўк — яшил квадратлар бу ерда ҳар бир иш ўз ўрнида, юксак агротехника савиясида бажарилаётганини кўрсатиб туради. Шарофат опани катта йўл бўйига жойлашган дала шийпонида учратдик.

— Азаматларимнинг ишидан ғоят хурсандман, — дерди у, — ошнинг тузини кўраётган ошпазга, — сен ҳам овқатни шунга яраша ширин қилиб пиширгин.

— Кўнглингиз тўқ бўлсин. опа, — деб жавоб беради ошпаз, — бугун қулинг ўргилсин шўрва тайёрлаяпман, оғзингизда мазаси қолмаса ҳисоб эмас.

Шарофат опа бу жавобдан хурсанд бўлиб пахтазорга бурилди. Биз унга ҳамроҳ бўлдик.

— Ҳорманг энди, опа, — деб суҳбат бошладик, — бу йилги об-ҳаво қийнаб қўймадими?

Опа кулиб қўйди. Сўнгра шошилмай жавоб берди.

— Об-ҳаво қанчалик тихирлик қилмасин бўш келмадик. Ҳозир ишимизнинг кетиши ёмон эмас. Далага борайлик кўрасизлар.

Далаларни айлангач, бригада аъзоларининг ишига қойил қолдик. Бу ерда аллақачоноқ биринчи парвариш тугалланиб, иккинчи парвариш бошланиб юборилибди. Ҳозирги кунда 4 универсал билан ғўза қатор оралари иккинчи марта узунасига ва кўндалангига культивация қилинаяпти.

— Кўрдингизми, — деди Шарофат опа, — дуркун ғўзаларни кўрсатиб, — янги сеялканинг ҳикмати кўп экан. Бу йил 50 гектар ерга ўша сеялка билан белгиланган миқдорда чигит ташлаб эккан эдик. Экишни бошлашдан олдин механизаторларимиз бу янги техниканинг «сир»ини обдан ўрганишди. Ўзлариники қилиб олишгач, сўнгра иш бошланди. Натижа биз кутгандек бўлди. Бош оғриғи қилиб нима қиламиз, ўзимизнинг эски сеялкамизда экаверайлик, деб шубҳа қилганлар эндиликда «аттанг, ҳамма еримизга ҳам шу сеялка билан экаверсак бўларкан» дейишаяпти. Ахир яганалашдек ишдан халос бўлдик-да, бўлмаса ўша 50 гектар ердаги ғўзани яганалаш учун қанчадан-қанча вақт, меҳнат сарф қилар эдик. Уруғликнинг тежаб қолинганлигини айтмайсизми?!

Сўнгра қаҳрамон аёл бу йилги баҳорнинг серташвиш келганлиги, лекин шунга қарамасдан бригаданинг 15 аъзоси бир ёқадан бош чиқариб ишлаганлиги, қатқалоққа қарши кураш ишларини ўз вақтида ўтказиб, барча майдонларда чигитни текис ундириб олишга муваффақ бўлинганлиги тўғрисида гапирди.

1-«Боёвут» совхозининг 6-бўлимига қарашли бу бригаданинг ери 155 гектар. Донгдор пахта устаси Ғанишер Юнусов ташаббусига қўшилиб гектаридан 50 центнердан ҳосил топширишга аҳд қилган бригада аъзолари ўз сўзларининг устидан чиқиш учун ғўза парваришини сифатли ўтказмоқдалар. Бу йил механизациядан фойдаланишда ўтган йилдагига қараганда кўп ишлар қилинади. Асосий майдондаги ҳосил машинада териб олинади. Бу ишга ҳозирдан пухта тайёргарлик кўрилаётир. Машина теримига ажратилган ерларнинг ғўзаси алоҳида парвариш қилинмоқда. Бригаданинг тажрибали механизаторлари Ж. Жонжигитов, Азиз Зиёдуллаев, Умар Юсупов, Турғунбой Абдижалилов ўртоқлар ҳар туп ғўзани кўзқорачиғидай асраб культивация қилмоқдалар. Кунига 11—13 гектар ердаги ғўзага ишлов бермоқдалар. Эрта озиқлантиришга ҳам катта эътибор берилаётир.

Толмас билакли аёл, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Шарофат Бозорова бригадаси ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилган экан, даладаги ҳозирги жўшқинлик, иш суръати бу юксак мажбуриятнинг албатта бажарилишидан дарак бермоқда.

Б. ШОНАЗАРОВ.

Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари мусобақаси илғорларининг Бутуниттифоқ кенгаши

27 майда эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари мусобақаси илғорларининг Бутуниттифоқ кенгаши очилди.

Президиумга А. Б. Аристов, Л. И. Брежнев, Н. Г. Игнатов, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов ўртоқлар чиққанларида тўпланганлар уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Президиумини фахрий президиумга баланд руҳ билан сайлайдилар.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, партия Марказий Комитетининг секретари Ф. Р. Козлов Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг кенгаш қатнашчиларига табригини ўқиб берди.

ВЦСПС раиси В. В. Гришин «Коммунистик меҳнат бригадалари ва зарбдорлари номини олиш учун мусобақани янада ривожлантириш вазифалари ҳақида» доклад қилди. (ТАСС).

АФҒОНИСТОН ҲУКУМАТИ РАҲБАРЛАРИГА ТАБРИК ТЕЛЕГРАММАЛАРИ

Мустақил афғон давлатининг қирқ икки ёшга қадам қўйиши муносабати билан СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 26 майда Афғонистон раҳбар арбобларига телеграммалар юбордилар.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев Афғонистон короли Муҳаммад Зоҳир Шоҳга ва Афғонистон бош министри Сардор Муҳаммад Довудга телеграммалар юборди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев Афғонистон короли Муҳаммад Зоҳир Шоҳга табрик телеграммаси юборди.

СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Афғонистон бош министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Сардор Муҳаммад Наимга табрикнома юборди. (ТАСС).

Бригаданинг мададкори

Шинам безатилган дала шийпони. Пештоқига баланд қилиб ўрнатилган қизил байроқ аста-секин эсаётган шамолда ҳилпиллаб турибди.

Ҳаммаёқ кўмкўк. Кишининг кўнглини очадиган нашъали пайтда ижодий меҳнат қилиш қандай яхши. Шийпон атрофидаги карталарда ердан анча кўтарилиб қолган яшил квадратлардаги ғўзага бир назар ташласангиз баҳрингиз очилади.

Ҳақиқатан ҳам ўртоқ Абдуллажон Тўйчиев бошлиқ бригадада ғўза гуркираб ўсиб, тез ривожланиб, ер бетини қопламоқда.

— Универсалчи қаерда, — сўрадик.

— Нариги картадаги ғўзани культивация қилаяпти, — деди бригада бошлиғи.

Биз ғўза культивация қилинаётган томон бордик.

Тракторчи Э. Салимов тракторни бир хил тезликда бошқариб, картанинг у боши билан бу бошига бориб келмоқда. Чуқур культивация қилинган картадаги ғўзалар кўзга яна бошқачароқ кўринади.

— Қўлинг дард кўрмасин шоввоз, — деди универсалчининг ишидан мамнун бўлган бригада бошлиғи. — Бу йигит универсалчиларимизнинг сараси. Ўзи ҳам шундай яхши ишлайдики, унинг ишидан иллат топиш қийин.

Бригада бошлиғи культивациянинг сифатини текшириб кўрар экан:

— Буни қаранг, квадратлар оралиғи тўла қамраб олинган. Ўғит эса ўсимликка яқин, 10—12 сантиметр чуқурликка тушиши гаъминланган.

— Ишларингиз қалай, — сўрадик универсалчидан.

— Қалай ҳам гапми, олтин деяверинг, — деди универсалчи ўз ишидан хурсанд бўлиб. Чигит экиш тамом бўлгандан кейин универсални техника кўригидан ўтказдим, культиватор ўрнатиб тахт қилиб қўйдик. Биз фурсатни бой бермай ғўза парваришини биринчи бўлиб бошладик. Мана ҳозир иккинчи парваришни ҳам кучайтириб юбордик.

Сирдарё районидаги Куйбишев номли колхознинг ўртоқ Абдуллажон Тўйчиев бошлиқ комплекс механизациялашган бригадасида ғўзанинг биринчи цикл парвариши ўз вақтида тамомланди. Бригада аъзолари иккинчи парваришга киришдилар. Ғўзани парвариш қилиш бир-бирига боғлаб олиб борилмоқда. Кечаги қаттиқ ёмғирдан кейин ғўзани тез ривожлантириш чоралари амалга оширилаётир.

Универсалчи ўртоқ Э. Салимов ғўза қатор ораларини ишлашда бригада аъзоларининг ҳақиқий мададкори бўлмоқда. Ишни сифатли бажариб, бригада аъзоларининг меҳнатини енгиллаштирмоқда.

Ўртоқ А. Тўйчиев бригадасининг аъзолари СССР Олий Совети бешинчи сессияси материалларидан руҳланиб, 125 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» топшириш учун ҳар бир фурсатдан унумли фойдаланиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Т. ОХУНОВ,
Х. РАҲМОНОВ.

Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг Бош министри Ўртоқ ЧЖОУ ЭНЬ ЛАЙга

Пекин шаҳри

Азиз ўртоқ Чжоу Энь-лай

Совет Иттифоқи космик йўлдош-кема учирганлиги муносабати билан юборган қизғин табрикларингиз учун совет халқи ва ССР Иттифоқи ҳукумати номидан Сизга ва Сиз орқали Хитой Халқ Республикаси ҳукуматига, бутун хитой халқига самимий ташаккур билдираман.

Совет халқининг космик фазони ўзлаштириш соҳасида қўлга киритган ана шу буюк ғалабаси социалистик мамлакатларнинг ижодий куч-ғайратлари тинч қурилишга ва инсоният прогрессини таъминлашга қаратилганлигини янги яққол далилидир. Шу нарса мутлақо равшандирки, совет фани ва техникасининг янги зафари инсоният генийси ярата оладиган барча яхши нарсаларни турмушга татбиқ этмоқ учун кенг имкониятлар очадиган тинчлик ишига, социализм ишига хизмат қилади.

Космик йўлдош-кема учирилганлиги социализм кучларининг қудрати тинмай ўсаётганлигини, уларнинг тинчликни ҳимоя қилишга ҳамда империалистик авантюристлар башарти янги уруш бошлашга журъат қилганлари тақдирда ана шу авантюристларни жиловлаб қўйишга қодир эканликларини намойиш қилмоқда.

Қардош хитой халқига социализм ва коммунизм қуришдан иборат буюк ва олийжаноб ишда янги ғалабалар тилайман.

Н. ХРУШЧЕВ.

Москва, Кремль 1960 йил 25 май.

Янги пилла ҳосили топширилмоқда

Оққўрғон районидаги Сталин номли колхозда давлатга пилла топшириш бошланди. Суратда: моҳир пиллачи ўртоқ Н. Мирпочаева пилла топширишга ҳозирлик кўрмоқда. У бир қути курт уруғидан 120 килограмм пилла топшириш мажбуриятини олди.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

«В. И. Ленин. Қисқача биографик очерк» китоби нашрдан чиқди

«Владимир Ильич Ленин. Биография» китобининг нашр этилиши Коммунистик партия, бутун совет халқининг ғоявий ҳаётида катта воқеа бўлган эди. Бу нашр илгариги нашрларга қараганда тўлароқ китоб эди.

Ҳозир давлат сиёсий адабиёт нашриёти «В. И. Ленин. Қисқача биографик очерк» деган янги китобни нашр этди. Бу китобда бутун дунё меҳнаткашларининг улуғ доҳийси ва устози ҳаёти ва фаолиятининг асосий даврлари ҳақида, Лениннинг ўлмас таълимоти тўғрисида ҳикоя қилинади. Ленин таълимоти барча халқларга порлоқ келажак — коммунизм йўлини ёритиб турибди.

Биография сингари қисқача биографик очеркни ҳам КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти тайёрлаган. Китоб бир қанча фотосуратлар билан безатилган.

Китобнинг тиражи — бир миллион нусха. (ТАСС).

Ҳурмат тахтаси

Давлатга чорвачилик маҳсулотлари топшириш ва сотиш йиллик планини бажарганликлари учун **область Ҳурмат тахтасига** ёзиладилар.

Оққўрғон райони (район партия комитетининг секретари **С. Нишонбоев**, район ижроия комитетининг раиси **М. Камолов**, район комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Кагаев**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **Х. Валиев** ўртоқлар);

Бўка райони (район партия комитетининг секретари **Т. Ражабов**, район ижроия комитетининг раиси **Р. Қодиров**, район комсомол комитетининг секретари **Б. Саидов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **К. Содиқов** ўртоқлар);

Юқори Чирчиқ райони (район партия комитетининг секретари **М. Ким**, район ижроия комитетининг раиси **И. Иброҳимов**, район комсомол комитетининг секретари **И. Султонова**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **А. Медведев** ўртоқлар);

Гулистон райони (район партия комитетининг секретари **К. Укубоев**, район ижроия комитетининг раиси **С. Усмонов**, район комсомол комитетининг секретари **Р. Олломуродова**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиғи **Г. Сутюшев** ўртоқлар)

ҲОЛВА ДЕГАН БИЛАН ОҒИЗ ЧУЧИМАЙДИ

ТАШКИЛОТЧИЛИК ҚАНИ?

Бўстонлиқ район меҳнаткашлари етти йилликнинг иккинчи йилини катта ғалабалар билан якунлашга астойдил бел боғлаганлар. Гўшт, сут, жун, тухум сингари чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда 2-3 йиллик топшириқни шу йилнинг ўзидаёқ бажариш мажбуриятини олганлар. 13-совхоз, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», «Қизил Ту» колхозлари бу соҳада яхши натижаларга эришмоқдалар.

Лекин районнинг барча колхоз ва совхозларида ҳам аҳволни кўнгилдагидек деб бўлмайди. Моҳирлик билан ташкилотчилик қилинмаётганлиги, чўпон, молбоқар ва сут соғувчилар орасида оммавий-сиёсий ишлар савиясининг ғоят пастлиги, уларнинг маънавий ҳаёти ва маиший эҳтиёжларини қондириш тўғрисида етарли ғамхўрлик кўрсатилмаётганлиги чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Кўпчилик колхоз ва совхозларда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишлар юзаки ташкил этилган, баъзи жойларда эса ўзи бўларчиликка ташлаб қўйилган.

Биз Ленин номли колхозда бўлганимизда «Қора бостов» отарида қўйлар қандай боқилаётганлиги, колхоз партия ташкилоти чўпонлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни қандай олиб бораётганлиги билан қизиқдик. Маълум бўлишича, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳошимов чўпонлар орасида анча вақтдан бери бўлмаган экан. Улар ўртасида вақти-вақти билан лекция ва суҳбатлар уюштириш, кинофильмлар кўрсатиш йўлга қўйилмаган. Бош чўпон Асан Авреновдан:

— Агитаторлар келиб турадими? деб сўрадик.

— Агитаторлар деганингиз ким ўзи? — жавоб қайтарди чўпон.

Авренов ўз вазифасини сидқидиллик билан адо этаётгани йўқ. У қўйларни ўз вақтида суғориш, ем бериш, ўтлоқ ерларни излаб топиш ишлари билан қизиқмай қўйибди. Натижада 500 совлиқнинг ҳаммаси ҳам ҳаддан ташқари ориқ, кўпи қиср қолган. Қўзилатиш кампанияси отарда қанчалик ёмон ўтган бўлса, жун қирқиш кампанияси ҳам ана шундай ёмон аҳволда ўтказилган. Ҳар бир қўйдан пландагига қараганда жуда кам миқдорда жун олинган.

— Нега бундай? — деб сўрадик чўпон Яйлов Жумабоевдан.

— Қўйлар ориқ эди, жуни тўкилиб кетди, — афсусланиб деди чўпон.

— Демак, сизлар бепарво бўлгансизлар-да?

— Аввало колхоз бизнинг ҳақимизни бериб қўйсин—ҳасрат қилакетди Жумабоев, — ўтган йилги ҳақимизни колхоз раҳбарларидан аранг ундириб олдик. Бу йил эса ҳеч нарсадан дарак йўқ...

Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳошимов ўз ишига шунақанги масъулиятсизлик билан қараганки, натижада чўпонлар партия ва ҳукуматимизнинг чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан чиқарган муҳим тадбирларидан бехабар қолиб кетганлар. Биронта агитатор юбориб тушунтириш ҳеч кимнинг хаёлига келмабди. Онда-сонда келиб турадиган лекторлар сабзавот ва полизчилик бригадаларидан нарига ўтмаганлар.

Колхоз партия ташкилотининг қониқарсиз ишлаб, ёлғондакам план тузиш билан овинаётганлиги айниқса сутчилик фермасида яққол кўзга ташланиб турибди. Колхозда 20 га яқин коммунист бўлгани ҳолда фермага уларнинг биронтаси ҳам биркитилмаган. Шунинг учун ҳам бирон сут соғувчи ёки молбоқар йил бошида олган мажбуриятини эслай олмайди. Ўзаро мусобақа йўлга қўйилмаган. Илғорларни рағбатлантириш, қолоқларнинг камчилигини кўрсатиш партия ташкилотининг хаёлига ҳам келмабди-ю, ҳа деб мажлис ўтказиш ҳақида план тузилаберибди. Ҳошимов эса колхознинг гўшт етиштириш юзасидан олган мажбурияти эндигина 25 процент, сут, жун тайёрлаш 60 процент бажарилганлигидан хабарсиз қолиб кетибди. Хўш, секретарнинг ташкилотчилиги қани?

ДЕВОРИЙ ГАЗЕТАНИ ШАМОЛ УЧИРГАН ЭМИШ...

Деворий газетада илғорлар мақталади, қолоқлар танқид остига олинади, камчиликлар очиб ташланади. У тарбия воситаларидан биридир. Лекин районнинг кўпгина колхоз ва совхозларида деворий газеталар мунтазам равишда чиқариб турилмайди. «Чирчиқ» колхозида эса ўтган йилнинг сентябрь ойида «Жайра» сатирик газетасининг биринчи сони чиқарилганича қолиб кетган.

— Ўшанда жуда яхши бўлди — мақтаниб деди партия ташкилотининг секретари Худойберди Ходиев, — танқид қилинганлар бир-икки ҳафта ичида ўзларини тузатиб олишди.

— Ундан кейин-чи?

— Ундан кейин чиқара олмадик...

— Демак ҳозир газета чиқарилмас экан-да?

— Чиқарилади, — деди Ходиев атрофига кўз ташлаб. «Жайра»— бўлмаса ҳам бошқасини чиқариб турибмиз...

— Қани, биронта сони билан танишсак бўладими? яна сўрадик биз.

Ходиев ўйланиб қолди. Кейин тўсатдан:

— Биласизми, кейинги чиқарган деворий газеталаримизни шамол учириб кетган, — деб жавоб қайтарди.

Ходиев колхоз марказида, дала шийпонларида газеталар, «Жанговар варақа»лар чиқариш ишларига бошчилик қилмай қўйган. Колхоз идорасининг ёнгинасига қўйилган «Ҳурмат тахтаси» эса авра-астари ағдарилиб ёмғир остида хароб бўлиб ётибди, кўргазмали тахта ташкил этилмаган.

Колхоз бу йил давлатга 647 центнер гўшт топшириши керак эди. Лекин шу кунгача атиги 60 центнер гўшт топширилган холос. Аҳвол ана шундай ачинарли бўлишига қарамай, Ходиев ҳанузгача чорвадорлар орасида нима иш қилиш кераклиги тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмаган.

Дуруст, район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири ўртоқ Раҳимбердиев айрим ҳолларда бу колхозга келиб лекциялар ўқиб туради. Аммо, бошқа колхозларга ҳам бориб, партиявий-сиёсий ишларни кучайтиришда амалий ёрдам берганида дурустроқ иш қилган бўлар эди. Ахир, у ўз вазифасига кўра катта пропагандист ва агитаторку. Наҳотки, колхоз чорвадорлари орасида қанча вақтлардан буён лекция суҳбатлар ўтказилмаганлигидан Раҳимбердиев бехабар бўлса.

УРИНСИЗ ВАЖЛАР

14-«Ўгам» совхози биринчи бўлими бошланғич партия ташкилотининг секретари Охун Ризамовнинг қониқарсиз ишлаётганлиги анчадан бери райкомга ҳам маълум. Бу бўлимда чорвачиликни ривожлантиришда катта камчиликлар бор. Чорва молларининг нобуд бўлиши, бузоқларнинг чала туғилиши, уларнинг кўп қисмини дарёга ташлаб оқизиш каби жинояткорона ҳоллар тез-тез рўй бериб туради. Қўйлар семиртириб боқилмайди. Ҳатто шу кунгача давлатга бирон килограмм ҳам гўшт топширилмаган. Жун қирқишни қисқа муддатда тамомлаш юзасидан ҳалига қадар муҳим тадбирлар белгилаб чиқилмаган.

Мана шу камчиликларнинг ҳаммасини Ризамов жуда яхши билади. Ҳатто қўйин дафтарига қайд ҳам қилиб қўйган. Бироқ у шу кунларда камчиликларни тузатиш, агитаторлар билан ишлаш, чорвадорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш чораларини ахтариш ўрнига судларда ўз бўлимида юз берган жиноятлар учун гувоҳлик қилиш, гувоҳлар уюштириш ишлари билан банд бўлиб қолган. Чорвадорлар орасида ўзи бўлмаганига яраша уларга агитаторлар юбориб туриш, кинофильмлар кўрсатишни ташкил қилиш ишларини ҳам унитиб қўйган. Отарлардаги чўпонлар, сут соғувчилар ва мол боқарлар ойлаб газета ва журнал олмайдилар.

— Нега бундай?—деб сўрадик секретардан.

— Мен, биласизми кўпроқ ташкилий ишлар билан бандман, — деб жавоб берди Ризамов.

— Масалан?

— Мана масалан баъзи жиноятчиларни суд қиляпмиз...

Хуллас, Ризамовнинг ўзи ҳам ташкилий иш нималардан иборат эканини тушунмас экан. Шу совхозга доимий вакил сифатида биркитиб қўйилган район партия комитетининг инструктори ўртоқ Ирисметов бўлса партия ташкилотига амалий ёрдам бериш ўрнига бутун вақтини шикоятларни текшириш билан ўтказмоқда. Совхоз партия ташкилоти эса Ризамовнинг қониқарсиз ишлаётганлигини билсада, томошабин бўлиб қолмоқда. Совхоз партия ташкилоти ўзининг икки ойлик иш планида бирон марта бўлса ҳам чорвачилик масаласини муҳокамага қўйишни планлаштирган эмас. План нуқул бюро мажлисларидан, иккинчи даражали масалаларни муҳокама қилишдан иборат бўлиб қолган.

КОНКРЕТ РАҲБАРЛИК ҚИЛИШ КЕРАК

Район партия комитети колхоз ва совхозларнинг экономикасини янада мустаҳкамлаш, бошланғич партия ташкилотларига ёрдам бериш масалалари билан жуда юзаки шуғулланиб келмоқда. Райком бюроси бошланғич партия ташкилотлари ўз йиғилишларида белгилаган тадбирларнинг қандай бажарилаётганлиги устидан назорат қилмай қўйган. Шу туфайли бир қатор бошланғич партия ташкилотлари фаолиятсизлик билан ишламоқдалар. Айниқса, коммунистларнинг бутун куч ва эътибори олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар қилинмаётир. Райком секретарлари И. Ладушкин, Ғ. Хусанов, О. Зуфаров ўртоқлар колхоз ва совхозларда бўлганларида фақат рақамларни суриштирадилар-у, лекин шу рақамларни вужудга келтираётган ватаннарварларнинг маънавий ҳаёти билан камдан-кам қизиқмоқдалар. Улар колхоз, совхозларга тез-тез бориб турсалар ҳам ишчилар ва колхозчилар билан суҳбатлашмайдилар, турли темаларда докладлар қилмайдилар. Уларнинг бу иш услуби райком инструкторларига ҳам салбий таъсир кўрсатмоқда. Гапнинг ростини айтганда инструкторлар жойларга борганларида бошланғич партия ташкилотларига амалий ёрдам бериш ўрнига райкомга келган шикоятни текшириб, кундалик топшириқнинг қандай бажарилаётганини суриштириб, изларига қайтаверадилар. Шу сабабли кўпгина коммунистлар чорвачилик фермаларида ишлашга жалб қилинмаган. Аксинча уларнинг асосий кўпчилиги идора аппаратида ишламоқдалар.

Район партия комитети инструкторларнинг самарали ишлашлари учун тўла шароит яратиб бермаган. Масалан, райком инструктори ўртоқ Нурман Дўсабоевнинг бир ўзи райондаги етти колхоз ва бир РТС га биркитилган. Шунинг учун ҳам у колхозларга онда-сонда бир келиб кетади. Шунда ҳам райкомнинг оперaтив топшириғини бажариш билан қаноатланиб қайтади.

Район раҳбарлари йил бошида жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш юзасидан берган тантанали ваъдаларини унутиб юбордилар шекилли, чорва молларини семиртириб боқиш пайсалга солинмоқда. Айрим колхозлар чорва молларини бўрдоқига боқмаганлари ҳолда давлатга сотмоқдалар. Айниқса бундай фактни Фрунзе номли, Жданов номли ва бошқа колхозларда учратиш мумкин. Шу сабабли районда чорвачилик маҳсулотлари топшириш плани қониқарсиз бажарилмоқда. 4 ой мобайнида район бўйича ҳар бир соғин сигирдан соғиб олинган сут 434 литрданга тўғри келади.

Умуман район раҳбарлари сўнгги пайтларда амалий иш қилиш ўрнига планлар тузиш, дабдабали ваъдалар бериш билан чегараланиб қолмоқдалар. Ҳолбуки улар бунинг ўрнига чорвадорлар ўртасида тез-тез бўлиб, галдаги хўжалик вазифаларини бажаришда ташкилотчилик қилишлари зарур эди. Ахир ҳолва деган билан оғиз чучимайди-ку!

М. ҒОЗИЕВ,
Х. ТУХТАБОЕВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбирлари.

Партгруппорглар семинари

Тошкент проводниклар резерви партия комитети партгруппоргларнинг икки кунлик семинарини ўтказди.

Семинар қатнашчилари учун КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарори, «Партия йиғилишларини ўтказиш тажрибалари ва партгруппоргларнинг ишини планлаштириш», «Пассажирларга маданий хизмат кўрсатиш ҳақида», «Касаба союз ва комсомол ташкилотларига партия раҳбарлиги», «Коммунистик меҳнат бригадаларининг иши тўғрисида» каби темаларда докладлар ўқилди.

Семинарда партгруппорглардан Коминский, Камолов, Истягин, Марченко, Иноғомов, Жўраев, Ўринбоев, Ҳакимов ва Горбунов ўртоқлар ўз тажрибалари билан ўртоқлашдилар.

Д. КОЗЛОВ,
А. ПУЛАТОВА.

КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон КП Марказий Комитети Пленумларини муносиб кутиб олайлик!

Газ аппаратлари учун капрон деталлар

Тошкентдаги газ аппаратлари заводининг коллективи етти йилликнинг учинчи йилида маҳсулот ишлаб чиқаришни янада оширишн керак. Корхона истеъмол қиладиган рангли металларнинг умумий миқдори эса кўпайиш уёқда турсин, аксинча бу йилдагига нисбатан 20—25 процент камаяди.

Бунга новаторларнинг ижодий меҳнати туфайли эришилади. КПСС Марказий Комитетининг рангли металларни тежаш ҳақидаги хати корхона новаторлари учун программа бўлиб қолди. Уларнинг ташаббуси билан заводда капрондан деталь ишлаб чиқариш участкаси ташкил қилинди.

Йил охиригача новаторлар полимер хомашёдан тайёрланадиган деталлар миқдорини икки баравар оширишга аҳд қилдилар. Бу эса 5 тоннадан кўпроқ латунь ва бошқа рангли металларни тежаш имконини беради. (ЎзТАГ).

Орденли Саломат Муҳаммаджонова Тошкентдаги электр-ремонт заводида ишбилармон раҳбар, дилкаш аёл сифатида шуҳрат қозониб келаётир. Бу бечиз эмас, албатта. Корхонада каттадан-кичик унинг номини ҳурмат билан тилга олади.

Шундай улкан корхонага раҳбарлик қилиш, ишчи ва хизматчиларнинг турли саволларига ҳозир жавоб бўлиш ундан ишлаб чиқаришнинг барча икир-чикирларини беш панжадай пухта ўрганиб олишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам Саломат ҳар куни иш бошламасдан олдин барча цех ва участкаларни эринмай айланиб чиқади. Аҳвол қониқарли эканига қаноат ҳосил қилгандан сўнггина кабинети томон йўл олади.

Ўртоқ Муҳаммаджонова ҳақида ким билан суҳбатлашманг, ишчилар уни мақтамай, кимни мақтайлик, дейишади. Ахир трансформатор цехида махсус синаш лабораторияси ташкил қилишда ҳам, қуритиш камерасини реконструкция қилишда ҳам бош инженеримиз ташаббус кўрсатди-ку. Кучли электр моторлар, трансформаторларни ремонт қилишни ўзлаштиришда берган маслаҳатлари, кўмагини айтмайсизми!

— Олдимизда катта вазифалар турибди, — дейди Саломат Муҳаммаджонова, — бундан буён биз фақат мотор, генератор, трансформаторларнигина эмас, балки ҳар қандай электр аппарат ва приборларни ремонт қила бошлаймиз.

Бош инженер Саломат Муҳаммаджонова бошлиқ электр ремонтчилар КПСС Марказий Комитети июль Пленуми шарафига мусобақани авж олдириб юбордилар. Коллектив шу кунларда белгиланганидан анча кўп электр асбоб-ускуналарини сифатли ремонтдан чиқариш учун бир ғайратига ўн ғайрат қўшиб ишлаётир.

Суратда: ўртоқ С. Муҳаммаджонова.

М. Комлев фотоси.

Яна 30 корхона халқ хўжалиги кенгаши қарамоғига ўтди

Шу вақтгача маҳаллий Советларнинг саноат бошқармалари ва ҳунармандчилик кооперацияларига қарашли бўлган металлни ишлаш, мебель, трикотаж корхоналари ва бошқа корхоналарнинг бир гуруҳи Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёрига топширилди. Ана шундай корхоналардан бири — Чкалов номли металл буюмлар заводининг директори Ф. В. Вишневский ЎзТАГ мухбирига қуйидагиларни айтди:

— Корхонамиз эски шароитда сиқилиб қолган эди. Цехлар кейинги вақтларда қўшимча ускуналар олди, коллективнинг малакаси ошди, лекин янги имкониятлардан тўла фойдаланилмас эди. Ишлаб чиқаришнинг бир меёрда бўлиши учун қўшимча заказлар қидиришга тўғри келар эди. Шуниси характерлики, маҳсулотимизнинг олтидан бир қисми Халқ хўжалиги кенгашининг топшириғига биноан ишлаб чиқарилар эди. Ишлаб чиқаришни муваффақиятли ривожлантиришнинг асосий йўли — Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёрига ўтишдан иборат эканлиги равшан эди.

Энди йирик давлат корхонасига хос бўлган афзалликлардан тўла фойдаланиш мумкин. Ишлаб чиқаришни ташкил этишга тубли ўзгартишлар киритилмоқда. Шуни айтиш кераки, бундан буён ҳам аҳоли учун товар ишлаб чиқариш заводнинг асосий вазифаси бўлиб қолади. Ўтган йили биз 4700 «Восток» холодильнигини ишлаб чиқарган эдик. Бу йил ихтисослаштириш ва илғор технологиядан фойдаланиш муносабати билан холодильник ишлаб чиқариш икки ярим баравар кўпаяди.

Йил бошидан бери Тошкент областидаги маҳаллий саноатга қарашли 30 корхона Халқ хўжалиги кенгаши ихтиёрига ўтди. Бу корхоналарни янги техника билан таъминлаш, ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш, янги маҳсулот ишлаб чиқаришни ўзлаштириш ва кадрлар малакасини ошириш учун маблағ ажратилди. (ЎзТАГ).

— Жонажон партия ва ҳукуматимиз биз, ишчилар ҳақида оталарча ғамхўрлик қилиб келаётган экан, — дейди Тошкентдаги транспорт машинасозлиги заводи механика цехининг илғор токари ўртоқ В. Орлов,—Ватанимиз куч-қудратини янада юксалтириш учун ғайрат кўрсатиб ишлаш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиздир.

Моҳир токарь сўзи билан иши бир эканлигини амалда исбот қилаётир. У ускуна қувватидан тўла фойдаланиш, илғор методларни қўлланиш туфайли смена топшириғини доимо 200 процентга етказиб адо этмоқда. Машинасозлар КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумларига муносиб совға тайёрлаётирлар. Илғор ишчи, актив жамоатчи В. Орлов бу мусобақанинг пешқадами. Суратда: ўртоқ В. Орлов станокни бошқараяпти.

М. Комлев фотоси.

„ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ“ НИНГ мухбирлар постидан

План бажарилаяпти-ку, яна нима дейсиз?

ЮСУФ АКА НЕГА ТАЖАНГ?

— Бошлиқларимиз қаёққа қараяпти ўзи, шу ҳам иш бўлдими, бир кун ишласанг, уч кун бекор,— дерди Юсуф ака фиғони чиқиб.

Юсуф ака 33 йилдан бери моторист бўлиб ишлайди. Унинг юзларига ажин тушиб, сочлари кумуш тусга кирабошлаганига қарамай, ҳали ҳам енглари шимарилган, билагида куч, юрагида ғайрат тошиб турипти. Лекин кейинги кунларда автобазада шундай ҳодисалар рўй бераётирки, бундан Юсуф акагина эмас, кўпчилик ташвишланмоқда.

Цехда «ЗИС-5», «ЗИС-120» автомашиналарининг моторлари турибди. Уларни ремонт қилиш керак. Бунинг учун куч етарли, аммо...

— Қани энди запас қисмлар бўлса-ю, ишлаб ўзинг ҳам хурсанд бўлсанг, шоферларнинг ҳам ҳожатини чиқарсанг, — дейди уста моторист. — Ахир машина ёғоч от эмаски, унинг деталларини лойдан ясаб, офтобда қуритсанг. Поршень, сальник, подшипниклар уёқда турсин, битта свеча бўлмаса, машинани ҳаракатга келтириб кўринг-чи.

Янгийўлдаги 28-автобазадаги хоҳлаган шоферингиз, токарь, моторист ва слесарь билан гаплашманг, уларнинг сўзи бир ердан чиқади. У ҳам бўлса, запас қисмлар етишмаслигидир.

ЙЎҚНИ ЙЎНДИРАМИЗМИ?

Ишчилар ҳали кун эрта бўлса ҳам станокларига «дам» бериб, ўзаро нима ҳақдадир суҳбатлашиб ўтиришган эди, цехга бош механик ўртоқ Зазуля кириб келди. Унинг авзойи бузуқ, бир қоши баланда, бири пастда. Саломлашишни ҳам эсидан чиқариб қўйди шекилли, дабдурустдан:

— Гап сотиб ўтиргандан кўра, моторларни ремонт қилсаларинг бўлмайдими? Сизларни деб машиналар рейсдан қолиб кетяпти,—деди.

Бош механикнинг аҳволни кўрабила туриб қилаётган муомаласи, ишчиларнинг уёқ-буёғидан ўтиб кетди. Қарс икки қўлдан чиқади деганларидек, токарь ўртоқ Тимуркаев ҳам бетини сидириб ташлади-да, куйиб-пишиб:

— Бизга қолса бекор ўтирайлик деймизми? Ўзингизга маълум, блокни йўниш учун махсус тош керак. Лекин шу бир сўмлик матох йўқлигидан бир эмас, бешта мотор қанча вақтдан бери ремонт қилинмай ётипти. Вкладиш, вал, заклепка, эҳе, нимасини айтасиз, йўқни йўндириш қўлимиздан келмаяпти.

Токарнинг ҳақли гаплари олдида бош механик лом-мим деёлмай қолди. Ахир ЕЛ-58-52, ЕЛ-35-01 номерли автомашиналарнинг ремонти нима сабабдан судралиб кетаётгани ҳаммадан кўра механикка аён-ку?

Шунинг учун ҳам бош механик қўпол муомаласидан хижолат бўлиб, секингина цехдан чиқиб кетди.

КЕРАКЛИГИ ЙЎҚ, КЕРАКСИЗИ КЎП

Автобазанинг дарвозасидан киришингиз билан кўзингиз «оёқ»сиз қолган иккита такси енгил машинасига тушади. Сабаби резина йўқ. Лекин складда «ГАЗ-63» машиналари баллонлари уйилиб ётибди. База раҳбарлари енгил машиналар яккаланиб қолди, деб ўйлашди шекилли, уларнинг ёнига «ЗИС-5», «ГАЗ-51» маркали автомашиналардан ҳам бир-иккитасини сафлаб қўйишди. Сабаби маълум...

Автобазада тажрибали, ишчан шоферлар кам эмас. Иван Безбабний, Сергей Бойко ва бошқалар ойлик топшириқларни 120—140 процентга етказиб бажараётирлар. Шунингдек бу ерда яп-янги машиналарда планни 45—50 процентдан оширолмаётган шофёрлар ҳам йўқ эмас. Бунинг сабаби: автобаза раҳбарлари (директори А. Супрунов, партия ташкилотининг секретари Б. Гелибоев ўртоқлар) илғорлар иш тажрибасини кенг оммалаштириш, социалистик мусобақани авж олдиришга етарли аҳамият бермаётирлар.

Маълумки, келтирилган запас қисмлар солидор билан мойланган бўлади. Деталларни ювиш учун иссиқ сув керак. Лекин сув иситадиган бак йўқлиги сабабли поршень, ҳалқа ва бошқа деталлар этил бензинини ёқиб куйдирилмоқда. Сув иситиш учун неча сўм сарфланади, этил бензини қанча туради? Бунинг фарқини ҳисоблаб чиқиш корхона раҳбарларининг хаёлига ҳам келмайди. Ортиқча сарфланаётган маблағ ҳамёнларидан чиқмаганидан кейин уларга нима.

Автобазада 350 га яқин машина бор. Лекин ювиш майдончаси, шлангали насос битта. Борингки, запас қисмлар йўқлиги, баллонлар етишмаслиги ва бошқа сабабларга кўра мавжуд машиналарнинг лоақал ярми ишга чиқсин. Шунда ҳам 200 машинани ювиш учун қанча вақт керак. Бир ҳисоблаб кўринг-а!

Раҳбарларга камчиликларни кўрсатсанг, «план бажарилаяпти-ку, яна нима дейсизлар», — деб кўкракка урадилар. Ҳурматли Супрунов ва Гелибоев ўртоқлар, план чегара эмас. Камчиликлардан кўз юмиб, эришилган ютуқлар билан хотиржамланиб юришга хотима бериш керак. Шундагина мавжуд автомашиналар қувватидан тўла фойдаланиш ва автобаза коллективининг баракали меҳнат қилиши учун шарт-шароит яратиб бериш мумкин.

М. ҚУРБОНОВ,
автослесарь ёрдамчиси.
Ю. ШАМИЛЕВ.
моторист.
Б. МИРЗААҲМЕДОВ,
Янгийўл шаҳар газетасининг ходими.

Тежалган металлдан 10 та компрессор

«Таштрансмаш» заводининг рационализатор ва ихтирочилари кейинги ойлар ичида меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш ва айниқса Ватанимиз қудрати — қора металлни тежаб-тергаб сарфлаш соҳасида сезиларли ютуқларни қўлга киритдилар.

Механика цехининг токари Назаров, фрезеровшчик Шовирин каби ихтирочилар станокни ремонт қилишда шестерня блокини қайта ишлаш учун универсал мослама ясаб, ҳар бир мослама учун сарфланадиган қора металлни анчагина тежашга муваффақ бўлдилар. Корхона ана шу таклифнинг ўзидан ҳар йили 40 килограммдан ошиқ металлни тежаб қолиш имконига эга бўлди.

Шунингдек, рационализатор ўртоқ Юрий Андреевич Лионовнинг гидравлик асбоби конструкциясини ўзгартириш ҳақидаги киритган таклифи билан йилига кам деганда 122 квадрат метр латун сеткаси тежаб қолинмоқда.

Шу йилнинг ўтган тўрт ойи давомида корхона бўйича ишлаб чиқаришни такомиллаштириш, меҳнат унумдорлигини ошириш, қора ва бошқа рангли металлардан тежабтергаб фойдаланишга қаратилган 180 та ёки ҳар ойда 45 та рационализаторлик таклифи киритилди. Ҳозир ана шу таклифдан 65 таси ишлаб чиқаришда қўлланилиши туфайли завод йилига 200 минг сўм даромад олмоқда. Корхона бир йиллик тежаб қолинган металлдан халқ хўжалиги учун қўшимча равишда 10 та компрессор станцияси тайёрлаб бериши мумкин.

Корхона рационализатор ва ихтирочилари КПСС Марказий Комитетининг халқ хўжалигида қора металлни тежаб сарфлаш ҳақидаги хатига амалий иш билан жавоб бермоқдалар.

А. ШАЙХОВ.

БАҲОРГИ ПИЛЛА ҚУРТИ БОҚИШНИ НАМУНАЛИ ЎТКАЗАЙЛИК

ПИЛЛА КОМБИНАТЛАРИ

Суратда: колхознинг «Арғин» участкасидаги пилла комбинатида. Агроном Валижон Ҳакимов ва Баҳринисо опа Зоҳидовалар дастлабки ҳосилни кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Мана, катта асфальт йўлнинг чеккасида баланд қад кўтарган бино салобат билан кўзга ташланиб турибди. Ҳовли кишилар билан гавжум. Бир томонда опа-сингиллар тут новдаларини қирқишаяпти, бир томонда ака-укалар тайёр баргларни елкаларига олиб, авайлаб бино ичкарисига шошилишмоқда. Арава ва машиналарнинг кети узилмайди.

Ҳа, чиндан ҳам катта даҳадан турган қуртлар «қани топганингни келтир, мўл пилла оламан десанг, бизни тўйдир» деб ҳаммани шошириб қўйган.

Бу бинони пилла комбинатларидан бири, деб бечиз айтмайдилар. Икки қаватли шу бино ичкарисида 80 қути қурт боқилмоқда. Бу чиндан ҳам ҳазил гап эмас. Ишнинг кўзини билган, бой тажрибага эга бўлган гигант колхознинг раиси Абдижамил ака Матқобулов билан бирга хоналарни айланиб юрибмиз.

Мана бу хонадаги қуртлар тўртинчи уйқидан туришибди. Раиснинг айтишича бу энг кечкиси эмиш. Нариги хонадаги қуртлар сўнгги марта тут баргларидан баҳраманд бўлишаяпти. Бугун-эрта даста қўйилиши, гурган гап. Сўнгги хонада эса қувончли воқеа: қуртлар бир текис дастага кирибди. Тинч хонада ипак тўқиляпти. 18—20 кунгача уйқудан кечиб, кечани кундузга улаб астойдил меҳнат қилган азамат пиллачиларнинг қуртлари ипак тўқияпти!

Шу хонада Назира Пирматова, Қурбон Йўлдошев, Зиёда Ражабова, Сожида Саидовалар уймаланишиб юришибди. Уларнинг бутун диққат-эътибори шу қуртларнинг сифатли пилла ўрашини таъминлашга, бугун-эрта «бу бизнинг пилла — тилламиз» деб Ватанга тортиқ қилишга қаратилган.

Биз звено бошлиғи Соҳиба опа Ўрмонова билан суҳбатлашдик. Ўз тажрибалари ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Қўқонлик пиллачиларнинг ташаббусига қўшилганмиз, — деб вазмин сўз бошлади у,— қуртимизни жадал усул билан боқдик. Колхозимизда тут барги етарлик бўлса ҳам исрофгарчиликка йўл қўймадик, — Соҳиба опа дасталарни тўғрилаб қўяр экан сўзида давом этди. — 18 қути қурт уруғи боққанмиз. Ҳар қутисидан 80 килограммдан ҳосил оламиз деган мақсадимиз бор. Мана, дугоналаримнинг ўзлари айтишсин, уддасидан чиқа оламизми, йўқми?!

— Оғирини енгдик, довон ошдик, энди буёғини бўшатмасак, қуртларимизнинг аъло навли пилла ўрашига эришсак марра бизники, — дугоналарининг фикрини ифода қилиб деди звено аъзоларидан Назира Пирматова.

Бу фақат колхознинг «Арғин» участкасидаги пилла комбинати ҳақидаги гап. Ҳали хўжаликнинг «Қизил ту» Сталин, «Қадрли» участкаларида ҳам ана шундай улкан пилла комбинатлари бор. Ҳар бир комбинатда қарийб 70—80 қутидан қурт боқилмоқда. Бу комбинатларда Адолат Турсунова, Нури Умарова, Зулфи Юсуфалиева, Ҳабиба Одилова каби ўнлаб пилла усталари жонбозлик кўрсатиб ишлашяпти.

— Қуртларни тарқоқ ҳолда эмас, бир жойга жам қилиб боқишликнинг хосияти кўп, — сўзлаб берди Абдижамил ака, — сарф-харажат кам бўлади, тут барги исроф бўлмайди, транспорт ҳам ҳар хонадоннинг эшигида кезиб юрмайди. Биз бундан кейин ҳам пилла комбинатлари қураверамиз. Ўтган йили 420 қути қурт уруғидан давлатга 21 тонна ўрнига 24 тонна ҳосил топширган эдик. Бу йил эса 460 қути қурт тутдик. 32 тонна пилла ҳосили етиштирамиз деган аҳдимиз бор. Мана, ўзингиз кўриб турибсиз. Пиллачиларимизни нг юрагида ўти бор. Сўзларининг уддасидан чиқадилар.

У. ЖОНГИТОВ,
Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози.

Мамлакатга кўпроқ пилла етказиб берайлик!

Областимиз пиллачилари масъулиятли кунларни ўтказмоқдалар. Об-ҳавонинг анча паст келганлиги, тут дарахтларини баъзи ерларда совуқ уриб кетганлиги баҳорги пилла қурти боқишни анча мураккаблаштирди. Шунга қарамай ишни пухта ташкил этган моҳир пиллачилар дастлабки ютуқларни қўлга киритмоқдалар, Калинин, Оққўрғон, Бекобод ва бошқа районларда дастлабки пилла ҳосили тайёрланди.

Умуман олганда областимизда пилла қурти боқишнинг аҳволи қониқарли эмас. Ҳаммаси бўлиб 500 қутидан ортиқ қурт уруғи жуда суст ривожланмоқда. Қуйи Чирчиқ, Бўка ва Чиноз районларида айниқса, пилла қуртининг аҳволи ёмон. Хоналарда иссиқлик нормал бўлмаганлиги, барг етишмаслиги ва бошқа агротехника қоидаларининг бузилаётганлиги натижасида шундай аҳвол рўй бермоқда. Пискент районида катта ёшдаги қуртлар учун жой тайёрлаш плани атиги 34 процент бажарилган. Қуйи Чирчиқ районидаги Сталин номли колхозда эса шароит ёмон бўлганлиги туфайли қуртлар касалликка чалинган.

Баъзи жойларда бу йилги об-ҳаво шароити ҳисобга олинмаётир, тут дарахтлари парваришига эътибор берилмайди, бунинг устига асосий шохлардаги барг эрта кесилиб, унинг нобуд бўлишига йўл қўйиляпти. Калинин, Янгийўл, Ўрта Чирчиқ ва Чиноз районларида ана шундай камчиликлар содир бўлмоқда.

Ҳозир пилла қурти боқишда энг масъулиятли давр бошланди. Хоналар нормал иссиқликда сақланиб, катта ёшдаги қуртларга ўз вақтида жой ажратилиб, баргдан тежаб-тергаб фойдалансаккина олинган мажбуриятимизни бажариш имкониятига эга бўламиз.

Район партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари буни ҳисобга олишлари лозим. Пилла қуртларига барг тайёрлаб берадиган махсус бригадалар тузиш мақсадга мувофиқдир. Бу бригадалар етарли миқдорда транспорт билан таъминлансин. Баргни эрталаб ва кечки салқин вақтида кесиш тавсия этилади. Кичик ёшдаги қуртларга бачки шохлардаги барглар кесиб келтирилсин. Қурт беш ёшга киргандан кейингина асосий шохлардаги барглар едирилади. Агар шундай қилинмаса барг исроф бўлиб, кейинчалик етишмай қолади. Бу соҳада илғор район колхоз ва совхоз ҳамда моҳир пиллачиларнинг тажрибасини оммалаштириш лозим.

Баҳорги пилла қурти боқиш ҳисобигагина етти йилликнинг иккинчи йили топшириғини муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўрайлик.

Меҳнат қонунининг бузилишига йўл қўймайлик

СССР Олий Совети Президиумининг кейинги йилларда чиқарган қарор ва фармонларида меҳнатни муҳофаза қилиш ва жанжалли масалаларни ҳал этишда касаба союз ташкилотларининг роли анча оширилганлиги, уларга катта ҳуқуқ берилганлиги таъкидлаб ўтилган. Касаба союз ташкилотларининг завод, фабрика комитетлари меҳнат ҳақидаги қонунларга амал қилиб, айрим жанжалли масалаларни ҳал қилувчи комиссияларнинг иши устидан назорат қилиб туришлари, жанжалга олиб борадиган сабабларнинг рўй беришига йўл қўймасликлари лозим.

Касаба союз ташкилотларининг кўпгина маҳаллий комитетлари ўзларига берилган ҳуқуқдан фойдаланиб, меҳнаткашларнинг манфаатларини ҳимоя қилмоқдалар. Шунга қарамай айрим жойларда меҳнат қонунининг бузилишига йўл қўйилмоқда. Бундай жойларда маҳаллий комитетларнинг ролига етарли баҳо берилмаётир. Оҳангарон шаҳар корхоналари ва қурилиш объектларида рўй бераётган аҳвол даъвомизнинг далилидир. Чунончи 3-Тоғ-техника билим юртининг маъмурияти (директори ўртоқ Муҳамедзянов) штатни қисқартириш баҳонаси билан икки ёш болали ва оилада боқувчиси бўлмаган ўртоқ Забавинани ишдан бўшатиб юборган. Уни ишдан бўшатишда маҳаллий комитет билан келишилмаган. Маъмуриятнинг бундай ўзбошимчалик билан иш тутиши қонунга тамомила хилофдир. Маҳаллий комитет ҳам бу иш билан қизиқмаган. Натижада жанжалли масала судгача бориб етди ва ўртоқ Забавина ўз ишига қайтарилди.

Кўмир разрезининг ишчиси ўртоқ Мударисова иш вақтида арзимаган жанжал кўтаргани учун у қонунга хилоф равишда ишдан бўшатиб юборилган. Бу ерда шуни айтиш керакки, маъмурият ва касаба союз ташкилоти — Мударисовага тарбиявий чора кўриши, унга жамоатчиликнинг таъсирини ўтказиши мумкин эди. Агар шахта комитети разрез бошлиғи Сусловнинг хатосини, яъни Мударисованинг ишдан нотўғри бўшатилаётганини унга англатганда бу иш судгача бормаган бўлар эди. Ўртоқ Мударисова суднинг ҳукми билан ўз ишига қайтарилди ва бекор юрган кунлари учун унга маъмуриятдан 570 сўм ундириб берилди. Бу кимнинг фойдаси-ю, кимнинг зарари. Бирор гуноҳ қилиб қўйгач ишчи ёки хизматчининг хулқини ҳар томонлама муҳокама қилиш, унга тарбиявий чора кўриш — уни қонунга хилоф равишда ишдан бўшатиб юборишдан кўра кўпроқ фойда келтиради.

Совет кишисининг тақдирига юзаки қарашга совет қонуни йўл қўймайди. Афсуски, кўпгина раҳбар ходимлар меҳнат ҳақидаги қонунларни яхши билиб олишга кам эътибор берадилар. Ишга қабул қилиш ва ишдан бўшатишнинг қонун ва қоидаларини билмаслик совет кишисининг гражданлик ҳуқуқларини поймол қилишга олиб келади. Новгарзон қурилиш участкасининг бошлиғи ўртоқ Максимовнинг буйруғи билан Юсуф Қурбонов ишга чиқмаганлиги учун ўз вазифасидан бўшатилган. Шуниси қизиқки, ўртоқ Қурбоновнинг ишга чиқмаслик сабаби суриштирилмаган ва у илгари бирор маъмурий жазо олмаган. Ваҳоланки, ишчи ёки хизматчининг дафатан ишдан бўшатиб юборишга қонун йўл қўймайди.

Бу иш судда кўрилмасдан илгари Оҳангарон шаҳар 1-участка халқ судди ўртоқ Максимовни огоҳлантириб, Қурбоновнинг ишдан нотўғри бўшатилганлигини, уни ишга қайтиб олиш кераклигини айтди. Лекин Максимов Қурбоновни узоқ вақтгача ишга қайтиб олмади. Суд ўртоқ Қурбоновни ўз ишига қайтарди ва қурилиш маъмуриятидан унинг бекор юрган кунларига 1554 сўм ундириб берди. Максимовнинг меҳнат ҳақидаги қонунни билмаслиги ва ўжарлиги қурилишга зарар етказди. Буни «Узбекшахтострой» трестининг бошқарувчиси ўртоқ Бурмистров ҳам, бош инженер ўртоқ Майданов ҳам билади. Лекин улар буни нормал бир ҳол деб ўйласалар керак.

Оҳангарондаги корхона ва қурилишларда меҳнат ҳақидаги қонунларнинг қўпол равишда бузилаётганлигини касаба союз ташкилотлари— шахтерларнинг область касаба союз комитети ва бирлашган район комитети ҳам билади. Бироқ бу ташкилотлар меҳнат ҳақидаги қонунлар тўғрисида семинарлар ҳамда суҳбатлар ўтказишни мўлжаллаб катта планлар тузишдан нарига ўтмаётирлар.

Шаҳардаги айрим корхоналарда шу темада онда-сонда лекциялар ҳам бўлиб туради. Лекин бу лекцияларда корхоналарнинг раҳбарлари кам-дан-кам иштирок этадилар.

Касаба союз ташкилотларининг маҳаллий комитетлари ўзларига берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланиб, меҳнаткашларнинг манфаатларини, гражданлик ҳуқуқларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишлари, меҳнат қонунларининг бузилишига мутлақо йўл қўймасликлари керак.

Бизнингча меҳнат қонунларининг бузилишига доир фактлар Оҳангарон шаҳар ижроия комитетининг мажлисида кенг муҳокама қилиниши, давлат қонунларининг бузилишига йўл қўймаслик тадбирлари белгиланиши керак.

А. ТУПАХИН,
Оҳангарон шаҳар 1-участка халқ судьяси.

ШАҲАР СОВЕТИ ҲИСОБ БЕРДИ

Янгийўл шаҳар Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида шаҳар Совети ҳисоб берди.

Докладчи— ижроия комитет раиси ўртоқ А. Ильин ва музокарада чиқиб сўзлаган депутатлар шаҳар меҳнаткашлари КПСС XXI съездининг қарорлари ва етти йиллик план топшириқларини амалга ошириш учун курашиб, хўжалик ва маданий қурилишни ривожлантириш соҳасида катта муваффақиятларга эришаётганликларини кўрсатдилар.

Шаҳар саноати 1959 йил планини ошириб бажарди. Шу йилнинг 4 ойлик плани ҳам муддатидан илгари адо этилди ва қўшимча равишда 700 тонна пахта толаси, 225 тонна ёғ, 690 тонна гўшт, 13 минг жуфт пойафзал, бир ярим миллион донадан ортиқ пишиқ ғишт ишлаб чиқарилди.

Бу йил 520 ўринлик мактаб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди, мавжуд мактаб бинолари янгидан қурилган хоналар ҳисобига анча кенгайтирилди, тўртта жамоат биноси мактабларга олиб берилди. Шаҳар ҳаммоми реконструкция қилинди, янги стадион қурилаётир. Шаҳар территориясига бир неча ўн минг дарахт кўчати ўтқазилди.

Буларнинг ҳаммаси меҳнаткашлар депутатларининг шаҳар Совети хўжалик ва маданий қурилиш масалалари билан чуқур шуғулланаётганлиги, унга раҳбарлик савиясини тинмай яхшилаётгани натижасидир.

Шу билан бирга сессияда шаҳар Совети, унинг ижроия комитети ва бўлимлари фаолиятидаги камчиликлар ҳам очиб ташланди. Халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, савдо ишларида катта нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Бир қатор мактабларда ўқиш ва таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилмагани сабабли шаҳардаги ўқувчиларнинг 14,3 проценти қониқарсиз баҳо билан ўқимоқда. Айрим савдо ходимлари харидорларни алдаш, уларнинг ҳақидан уриб қолиш билан шуғулланмоқдалар. Шаҳарнинг санитария аҳволи талабга жавоб бермайди.

Халқ маорифи, соғлиқни сақлаш ва савдо доимий комиссиялари суст ишламоқда. Шаҳар Совети ва унинг ижроия комитети эса доимий комиссиялар фаолиятини кучайтириш ҳақида етарли ғамхўрлик қилмаётир. Депутатлардан Беликов, Ким, Авдеев, Борисов ва бошқа ўртоқлар шулар ҳақида гапирдилар. Шунингдек улар шаҳар Советининг ижроия комитетининг ишидаги айрим камчиликларни кўрсатиб танқид қилдилар.

Сессия шаҳар Советининг ишини янада яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарор қабул қилди.

М. АҲМЕДОВ.

БИР С...

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозида тўлиқсиз ўрта ва ўрта маълумот берадиган 6 та мактаб бор. Аммо бу мактабларнинг ҳаммасида машғулотлар икки сменада, айримларида ҳатто уч сменада олиб борилар эди. Бу эса ўқитувчиларга ҳам, ўқувчиларга ҳам анча қийинчилик туғдирарди. Айниқса узоқ участкалардан қатнаб ўқийдиган ўқувчилар кечки сменадан чиққач уйларига тунда кириб боришар эди, дарсдан ташқари ўтказиладиган турли тарбиявий ишлар учун имконият бўлмас эди. Энг муҳим машғулотларни икки-уч сменада ўтказиш ўқитиладиган фанларнинг ўзлаштирилишига маълум даражада салбий таъсир қиларди.

Мактабларни қайта қуриш, ўқишни ишлаб чиқариш билан боғлаб олиб бориш соҳасида партия ва ҳукуматимизнинг кўрсатмаларини амалга оширишда мактабларда машғулотларни бир сменада олиб боришнинг аҳамияти катта. Ана шу муҳим тадбирни амалга оширишда областимиздаги барча колхоз ва совхозлар қатори «Правда» колхозида ҳам қизғин ҳаракат бошланди. Колхоз правлениеси фарзандлари учун янги типдаги ўрта мактаб қуриб бериш учун 1 миллион 500 минг сўм маблағ ажратди. Умумий йиғилиш бу таклифни бир оғиздан маъқуллаб, қарор қабул қилди. 25 хонадан иборат бу янги бинода ўқувчиларга политехника таълимини пухта ўргатиш, ўтилган дарслар юзасидан амалий тажрибалар ўтказиш учун кенг имкониятлар яратилади.

Шу кунларда мактаб қурилиши қизғин бормоқда. Ўқитувчи ва ўқувчилар қурувчиларга кўмаклашмоқдалар. Мактаб янги ўқув йилида ишга туширилиши керак. Бундан ташқари колхоздаги бошқа мактабларда ҳам ўқишларни бир сменага кўчириш мўлжалланади.

Колхоз правлениеси шунинг ўзи билан чегараланиб қолмади. Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг кўрсатмасига мувофиқ колхоздаги ҳамма мактабларни бир сменага кўчириш имконияти борлигини аниқлади. Колхознинг 2-участкасидаги 4 синфлик ва бешинчи участкасидаги 8 синфлик мактаб биноларини ҳам шу йилнинг ўзида қуриб беришга қарор қилинди. 4-участкадаги ўрта ва етти йиллик мактабни бир сменага кўчириш учун йиғма уйлар қуриб берилади.

Учинчи участкадаги, дарслари уч ... йил... жалл...

Колхоз ... бинолар бил... бирга, уларга ... ка ва етарли ми... қуроллари олиб бер... ҳам кўриб чиқди. Кол... ўғил-қизларининг пухта ... ши, таълимни янги қонун ... ишлаб чиқариш билан боғлаб бо... лари учун ҳамма шарт-шароитла... ни яратиб бериш истагини билдирдилар.

Г. АЛЬМУҲАМЕДОВ.

Таълим ва меҳнат

Ўрта Чирчиқ районидаги 2-мактабнинг токарлик, слесарлик устахоналарида 5-9-синф ўқувчилари мунтазам равишда машғулотлар олиб борадилар. Ўқувчилар мустақил равишда турли гайка ва болтларни ясамоқдалар. Дурадгорлик устахонасида ҳам ишлар қизғин. Устахона яқинда район халқ маорифи бўлимининг заказига мувофиқ 1 — 3-синфлар учун ҳисоб-счетлари ясаб берди. Ўқувчилар ясаган 65 та счет юқори баҳо олди. Ўқувчилар ҳар ҳафтада 9 соатдан райондаги плавик-шпат комбинатида, «Социализм» артели цехларида амалий машғулот олиб борадилар.

Т. ЙЎЛДОШЕВ,
М. АБДУЛЛАЕВ.

Жиҳозли устахона

Оққўрғон районидаги Жданов номли мактабни оталиққа олган ёғ заводи ва пахта тозалаш заводининг коллективи мактаб устахонаси учун 20 та ранда, 16 та темир қисқич, 10 та мебель дастгоҳи ва бошқа асбоб-ускуналар олиб берди.

Н. МАДАМИНОВ.

Имтиҳонларга тайёргарлик

Оржоникидзе районидаги В. И. Ленин номли 14-ўрта мактаб ўқувчилари имтиҳонга тайёргарликни бошлаб юбордилар.

7, 10-синф ўқувчилари учун консультация ташкил қилинди. Мактаб лабораторияси, пионер хонаси ва синфхоналар улар хизматида. Консультация бериш учун тажрибали ўқитувчилар ажратилган. 10-синф ўқувчиларига ўқитувчилардан Д. Валитова ва Г. А. Коняева ўртоқлар математикадан, Д. Хушбахтиева ва С. Абдурашидова ўртоқлар физикадан, А. Мансурхўжаев ва Н. Абдулхасанова ўртоқлар эса адабиётдан машғулот ўтказмоқдалар.

Консультацияларнинг боришига мактаб бошланғич комсомол ташкилоти контроллик қилиб туради. Шу муносабат билан мактабда аълочи ўқувчиларга улгурмовчи ўқувчилар бириктиб қўйилган. Натижада мактабда улгурмовчи ўқувчилар сони кун сайин камаймоқда. Шундай қилиб, мактабнинг 7, 10-синфларида ўқиётган 143 йигит-қизнинг имтиҳонлардан муваффақиятли ўтишлари учун пухта замин ҳозирланаётир.

А. ЛАТИПОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ»
материаллари изидан

„Хўжайин ва хўжайинчалар“

Бўка район партия комитетининг секретари ўртоқ Т. Ражабовнинг редакцияга маълум қилишича, газетамизнинг шу йил 17 апрель сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетонда келтирилган фактлар текширишда асосан тасдиқланган.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозининг раиси Худойберди Ҳайдаровга қишлоқ хўжалиги артели Уставининг бузилишига йўл қўйгани, жамоат мулки учун масъулиятли шахсларнинг фаолияти ва колхознинг молиявий-хўжалик аҳволи устидан контроллик қилмагани, дебиторлик қарзларини тугатиш учун ўз вақтида лозим бўлган тадбирларни кўрмагани ҳамда бухгалтериянинг иши устидан контролликни бўшаштириб юборгани учун учёт карточкасига ёзиш шарти билан қаттиқ виговор эълон қилинган ва колхозда лозим бўлган тартибни ўрнатмагани тақдирда унга нисбатан энг қатъий чора кўрилажаги тўғрисида огоҳлантирилган.

Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Ҳамза Соатқуловга учёт карточкасига ёзиш шарти билан виговор эълон қилинган. Унга қарз баравари қиммат баҳо билан колхозга ўтказган иккита сигирни қайтариб олиш, қарзини эса нақд пул билан тўлаш ҳамда шу сигирларнинг колхозда боқилгани учун кетган харажатларни қайтариб бериш талаб этилган.

Колхознинг 1958 йилдан бошлаб молиявий-хўжалик ишларини чуқур ревизия қилиш бошланган. Колхоз бухгалтери Қаюм Туроповнинг ўз вазифасида қолдириш ёки қолдирмаслик ҳамда колхоз мулкини талон-торож қилишда айбдор шахсларни жавобгарликка тортиш масаласини ревизия натижаларига қараб ҳал қилиш тўғрисида қарорга келинган.

Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» индустриал техникумининг радиоузели мунтазам равишда ишлаб туради. Ҳафтасига бир марта эшиттириладиган радиогазетани студентлар қизиқиш билан тинглашади. Суратда: 2- курс студенти В. Виноходов радиоприемникнинг бузилган қисмларини тузатаётир.

С. Бажин фотоси.

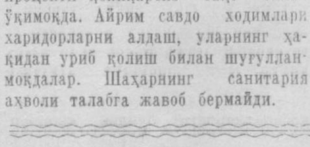

ДИҚҚАТ МАРКАЗИНГИЗДА БЎЛСИН!

Халқнинг ёз ғамини қишда, қиш ғамини ёзда е деган доно мақоли бор. Кимки ишда муваффақиятга эришишни истаса ана шу маслаҳатга амал қилиши лозим. Шунинг учун ҳам айрим колхоз, совхоз ва РТС раҳбарлари ҳозирдан бошлаб машина теримига тайёргарлик кўриб жуда тўғри иш қилмоқдалар. Улар бугунги ишни эртага қўймаймиз, деб ўз хўжаликларидаги мавжуд пахта териш машиналарини ремонтдан чиқариб, мавсумга тахт қилмоқдалар.

Шундай бўлиши ҳам керак-да! Ахир бу йил кам деганда 140 — 150 минг тонна пахтани машинада теришга аҳд қилганмиз. Бу ҳазил гап эмас, албатта. Олган мажбуриятни шараф билан бажариш учун ҳозирдан бошлаб замин яратилиши шарт. Агар барча мавжуд пахта териш машиналарини ўз вақтида тайёр қилиб қўйилсагина машина терими планини сўзсиз бажаришга эришишимиз мумкин бўлади.

Жуда кўп колхоз ва совхозларда машина теримига тайёргарлик масаласи унутиб қўйилмоқда. Терим агрегатларини ремонт қилиш ҳаддан ташқари қониқарсиз ташкил этилган. Масалан, Оққўрғон, Бекобод, Ўрта Чирчиқ, Чиноз, Гулистон районларидаги колхозлар, Боёвут группасидаги совхозлар, шунингдек «Оққўрғон», 1-«Далварзин», «Мирзачўл», «Социализм» совхозларидаги аҳвол айниқса ачинарлидир. Бу район ва совхозларда пахта териш машиналарини ремонт қилишга эндигина киришилди. Умуман область бўйича олганимизда мавжуд 1885 пахта териш машинасидан ҳозиргача атиги 248 таси ремонтдан чиқарилди.

Машина теримининг муваффақиятли ўтиши механизатор кадрларнинг ишга қанчалик пухта ҳозирлик кўрганларига ҳам боғлиқ эканлигини яхши биламиз. Афсуски механик-ҳайдовчиларни тайёрлаш иши ҳам қониқарсиз бормоқда. Бу йилги мавсумда терим машиналарида ишлаш учун кам деганда 5 минг механик-ҳайдовчи талаб қилинади. Ҳозирча фақат 2184 механик-ҳайдовчигагина эгамиз. Демак, терим бошлангунга қадар яна 2816 механик-ҳайдовчи тайёрлаш керак бўлади. Колхоз ва совхозлардаги энг яхши тракторчилар ҳисобига терим машинасини моҳирлик билан бошқарувчи механик-ҳайдовчилар сонини кўпайтириш вазифаси ёмон бажарилмоқда. Бунга колхоз ва совхоз ҳамда район раҳбарлари айбдордирлар. Улар Тошкент қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникумига механик-ҳайдовчилар тайёрлаш учун нормадагидан 58 кишини кам юбордилар. Сирдарё, Бўка, Гулистон, Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва бошқа районлар бунга мисол бўла олади.

Нега шундай бўлмоқда? Пахта пишиб етиладиган кунлар узоқ эмас, нима учун имконият бўлатуриб, ҳамма нарсани тахт қилиб қўймаймиз?! Ҳамма гап шундаки, область қишлоқ хўжалик бошқармаси, район партия комитетлари ва район ижроия комитетлари, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиқлари РТС, совхозлар ҳамда колхозларнинг ишини қаттиқ контроль қилиб бормаётирлар. Шунинг учун ҳам пахта териш машиналари ва механик-ҳайдовчиларни тайёрлаш суст бормоқда. Раҳбарлар томонидан доимий контролликнинг йўқлигидан фойдаланган колхоз ва совхоз ҳамда РТСлар ўзибўларчилик кайфиятига берилиб, ҳали машина теримига вақт эрта, унгача ҳамма нарсани тахт қилиб қўямиз деб юрибдилар. Бу зарарли кайфиятга барҳам бериш лозим.

РТС ва совхозларда қисқа муддат ичида пахта териш техникаси ремонтини ташкил этиш юзасидан махсус бригадалар тузиш ва бу бригадаларни керакли ишчи кучлари билан таъминлаш зарур. Улар ремонт юзасидан белгиланган графикнинг ўз вақтида бажарилишини таъминласинлар, шунингдек бу бригадалардан фақатгина пахта териш техникасини ремонт қилишда фойдаланилсин, бошқа ишларга сира ҳам жалб қилинмасин. Ишнинг тез ҳамда сифатли бажарилишига алоҳида аҳамият бериш лозим.

Колхоз ва совхозларда ҳам бу ишга энг яхши мутахассисларни ажратиш лозим. У ёки бу механизатор механик - ҳайдовчиликка танланганида ўз ишининг устаси эканлиги ҳисобга олинсин. Техника ремонти учун ажратилган ва жалб қилинган кишиларга унумли ишлашлари учун қулай иш шароитлари яратиб бериш керак. Механик-ҳайдовчи кадрларни фақатгина механизация билим юртларида ўқитиш билангина эмас, балки совхоз ва РТСлар қошида ўқитиб, ўргатиш йўли билан ҳам тайёрлашга эришиш лозим.

Машина теримига тушадиган кунлар узоқ эмас. Ҳамма машина тахт қилиб қўйилсин, барча механик-ҳайдовчилар ишга шай бўлиб турсинлар!

ҚАРДОШЛАР ЮРТИДА

Ягона оила туйғулари

КИЕВ, 27 май. (РАТАУ — ЎзТАГ махсус мухбирлари). Украинада ўзбек адабиёти ҳафталиги катта муваффақият билан ўтмоқда. Республика меҳнаткашлари ўзбек халқининг Коммунистик партия раҳбарлигида совет республикаларининг дўстона оиласида иқтисодий ва маданий қурилиш соҳасида қўлга киритган жуда катта муваффақиятлари билан ғоят қизиқиб танишмоқдалар. Украина пойтахтидаги Октябрь маданият саройида бўлиб ўтган ўзбек ва украин адабиётларининг дўстлик кечаси совет халқлари бузилмас қардошлигининг ҳаяжонли намойишига айланди.

Президиум столи ёнида — Украина ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. С. Гречуха, Украина КП Марказий Комитетининг секретари А. Д. Скаба, Ўзбекистон ёзувчилари делегациясининг аъзолари, Украина маданиятининг таниғли арбоблари ўтирибдилар.

Президиумда шунингдек Чехословакия Республикасининг Киевдаги бош консули Р. Шмиц, Польша Халқ Республикасининг вице-консули П. Мотрук бор эди.

Украина Ёзувчилар союзи раисининг ўринбосари Юрий Збанацкий кириш нутқи сўзлаб кечани очди.

Ёзувчи Иван Ле ўз нутқини Ўзбекистон ва Украина адабиётларининг дўстлигига бағишлади. У, Ўзбекистоннинг ўзига хос санъати ва адабиёти асарларининг Украинада кенг машҳур бўлганлигини кўрсатадиган ёрқин мисоллар келтирди. Кейинги вақтларнинг ўзида Киевда Ойбекнинг «Олтин водидан шабадалар», Шароф Рашидовнинг «Кашмир қўшиғи», Абдулла Қаҳҳор танланган проза асарларининг учинчи тўплами ва бошқа асарлар нашр этилди.

Делегация раҳбари Иброҳим Раҳим серқуёш Ўзбекистон экономикаси ва маданиятининг барқ уриб яшнаётганлиги ҳақида гапириб берди.

Ўзбекистон ва Украина ёзувчилари бирин-кетин минбарга чиқадилар. Уйғун ўзининг «Гўзал Украина» деган янги шеърини ўқиб берди. Владимир Сосюра эса ана шу талантли шоирнинг «Ўзбекистон» шеърининг янги таржимасини ўқиб берди. Рамз Бобожон Максим Рильскийнинг ўзбек тилига таржима қилинган шеърини, Павло Тичина эса Туроб Тўланинг украин тилига таржима қилинган «Чигит униб чиқди» шеърини ўқиб берди. Туроб Тўла Украина ҳақидаги шеърлар цикли билан таништирди. Қорақалпоғистон АССР ёзувчилар ташкилотидан Иброҳим Юсупов сўзга чиқди. Украина ССР Фанлар академиясининг аспирантурасида ўқиётган ўзбеклар номидан Тошкентдаги В. И. Ленин номли университетни тамомлаб чиққан Назира Камолиддинова ўз юртдошларини табриклади.

Кечада сўзга чиққан қардош адабиётларнинг вакиллари эришилган муваффақиятларга якун ясадилар, кўп миллатли совет адабиёти соҳасида бундан кейин қилинадиган иш планлари билан ўртоқлашдилар.

Кеча охирида Украина пойтахти санъат усталарининг концерти бўлди.

* * *

Ўзбек ёзувчилари Т. Г. Шевченко давлат музейида бўлдилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойлари билан танишишни давом эттирдилар.

Делегация аъзоларининг бир группаси республиканинг Ғарбий областларида ва Одессада, иккинчи группаси эса Харьковда ва Донбассда бўлади.

Қирғизистонда ўзбек санъати ҳафталиги бошланди

ФРУНЗЕ, 27 май (**ЎзТАГ махсус мухбири**). Қирғизистон пойтахти Ўзбекистон санъат усталарини бениҳоя қизгин ва хурсандчилик билан кутиб олмоқда. Ўзбек санъати ҳафталигига қизиқишнинг нақадар катта эканлигини театр кассалари ёнидаги навбатларнинг ўзи кўрсатиб турибди. Театрлар беш концертнинг ҳаммасига билет сотиб бўлдилар.

Кеча шаҳарнинг энг яхши кинотеатрларидан бирида — «Ола-тоо»да Ўзбекистон киносанъатининг энг яхши асарлари намойиш қилина бошлади.

Ўша куни кечқурун Ленин орденли Қирғизистон давлат академик опера ва балет театрининг биносида ёрқин чироғлар ёқилди. Томоша зали кишилар билан лиқ тўла. Бу ерга тўпланганлар орасида Қирғизистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Р. Раззоқов, Республика Министрлар Советининг Раиси К. Д. Декамбоев, Қирғизистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Т. К. Қулатов, Қирғизистон КП Марказий Комитетининг секретари А. Қ. Қозоқбоев, Қирғизистон ССР маданият министри К. К. Кондучалова бор эди.

Саҳна очилади. Гулдурос қарсаклар остида Қирғизистон ва Ўзбекистоннинг етакчи санъат усталари саҳнага чиқадилар. СССР халқ артисти Бибисара Бейшеналиева ўзбек халқи вакилларини табриклайди.

Ўзбекистон маданият министрининг ўринбосари Х. Ю. Аслиддинова йиғилганларни Ўзбекистон санъат усталарининг қардош Қирғизистонда қизгин кутиб олинганлиги учун ташаккур айтди.

Концерт «Зайнаб ва Омон» операсидан парча кўрсатиш билан бошланди. Бунда СССР халқ артистлари Ҳалима Носирова ва Саодат Қобулова, республика халқ артисти Насим Ҳошимов, солистлар Ойниса Кучликова, Эргаш Йўлдошев ва бошқалар ўз маҳоратларини катта муваффақият билан намойиш қилдилар.

Ўзбек санъати ҳафталигининг биринчи концерти ярим кечагача давом этди. Томошабинларга ёқиб қолган «Баҳор» ансамбли томошабинларни «Баҳор», «Баёт» рақслари билан, наманганча рақс билан таништирди. Ўзбек рақсининг кекса усталаридан бири СССР халқ артисти Мукаррама Турғунбоеванинг рақсларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Қирғизистон симфоник оркестри ва ўзбек халқ чалғу асбоблари оркестри жўр бўлган ҳолда ўтган концерт кўп миллатли совет маданияти равнақининг, Ватанимиз халқлари ўртасидаги дўстлик мустаҳкамланиб бораётганлигининг ёрқин намойишига айланди.

Яқинда Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институти бадиий ҳаваскорлик коллективларининг кўриги бўлиб ўтди. Кўрикда институт қурилиш факультети ҳаваскорлари биринчи ўринни олдилар. Суратда: (чапда) институт III курс студенти М. Хонхўжаева «Ноз этма» ашуласини ижро этмоқда, (ўнгда) эксплуатация факультети хор коллективи ашула айтмоқда.

Э. Худойбердиев фотоси.

БМТ Хавфсизлик Кенгашида

НЬЮ-ЙОРК, 26 май (ТАСС). Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Хавфсизлик Кенгаши «АҚШ ҳарбий авиациясининг Совет Иттифоқига қарши агрессив ҳаракатлари ва бу агрессив ҳаракатларнинг умумий тинчликка таҳдид солаётганлиги тўғрисида» Совет ҳукумати томонидан Бирлашган Миллатлар Ташкилотига киритилган масалани муҳокама қилишни тамомламоқда.

Бугунги эрталабки мажлисда СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико катта нутқ сўзлади.

НЬЮ-ЙОРК, 26 май. (ТАСС). СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико Хавфсизлик Кенгашининг бугун эрталабки мажлисида нутқ сўзлаб, Американинг СССР га нисбатан ўтказаётган иғвогарлик сиёсатини АҚШ вакили ва Хавфсизлик Кенгашининг мажлисларида уни қувватлаб чиқаётганлар оқлашга уринаётганлиги бутунлай асоссиз эканлигини очиб ташлади.

АҚШ ҳукумати,— деди А. А. Громико,— бир самолётнинг айниқса қуролсизланмаган бир моторли, бир учувчи учираётган самолётнинг Совет Иттифоқи ичкарисига учиб кирганлиги асло агрессив ҳаракат эмас, деб даъво қилмоқда, унинг Хавфсизлик Кенгашидаги вакили ҳам шу даъвони такрорламоқда.

Ғалати ва бемаъни гап. Бўлмаса АҚШ ҳукумати бизга шуни тушунтириб берсинки, қанча самолёт бошқа давлатнинг чегарасини бузганида, яна бунинг устига қасддан бузганида агрессия деб ҳисобланади? Бир самолётнинг чегарани бузиб ўтиши агрессия эмас экан-да. Башарти, икки ёки уч, ёхуд тўрт самолёт чегарани бузсачи — бу агрессия бўладими, ёки йўқми?

А. Громико дедики бир самолётнинг бошқа давлат чегарасини бузиб ўтганлиги агрессия эмас, деб даъво қилаётганлар Америка самолётлари совет чегараларини неча марталаб бузиб ўтганлиги тўғрисида ҳаммага яхши маълум бўлган фактни ҳам четлаб ўтмоқдалар.

Хавфсизлик Кенгашидаги баъзи вакиллар,— деб давом қилди А. Громико, — президент Эйзенхауэрнинг Америка самолётларининг Совет Иттифоқи ичкарисига бостириб кириши тўхтатилди, деб айтган гапининг аҳамиятини уқтириб ўтганликлари сабабли, шу нарсани эслатиб ўтиш ортиқча бўлмайдики, тўрт давлат раҳбарларининг мен ҳам иштирок қилган тор учрашувида Эйзенхауэр, менинг берган бу ваъдам мен Оқ уйда турган давримдагина, яъни 1961 йил январь ойига қадар ўз кучини сақлаб қолади, деган гапни айтди. Аммо президент ўзининг кечаги баёнотида мана шу писандасини АҚШ жамоатчилигига маълум қилмади-ку. Бундан ташқари, у, АҚШ ҳукумати Совет Иттифоқига қарши разведка олиб бориш ва жосуслик қилиш фаолиятини ҳар қандай, эски ва янги воситаларни ишлатиб давом эттира беради, деган гапни тағин ҳам қатъий қилиб уқтириб ўтди, яъни Совет Иттифоқига қарши келгусида олиб бориладиган иғвогарлик ҳаракатлари программасини шахсан ўзи маъқуллаганлигини таъкидлади.

АҚШ ҳукумати бошлиғининг бу баёноти фақат бир нарсани кўрсатиб турибди, у ҳам бўлса: президентнинг ўзи ва у раҳбарлик қилаётган ҳукумат Совет Иттифоқига нисбатан агрессив сиёсат ўтказиш йўлидан воз кечаётгани йўқ, бу сиёсатни қоралаётгани йўқ ва Совет Иттифоқига нисбатан қуруқ ишора қилиш билан қутулиб қолишга уринмоқдалар.

Совет ҳукумати бошлиғи Парижда очиқ ва равшан қилиб айтиб ўтганидек, СССР ҳукумати ва бутун совет халқи бу хилдаги ишораларга муҳтож эмас ва АҚШ ҳукуматидан ва шахсан президент Эйзенхауэрдан буни илтимос қилаётганлари йўқ. Совет Иттифоқининг осмонига самолётлар юбориш ёки юбормасликни АҚШ ҳукуматининг ўзи ҳал қилиши мумкин албатта. Лекин маълумки, ҳамма нарса ҳам АҚШ ҳукуматига боғлиқ эмас. Совет Иттифоқига ҳам кўп нарса боғлиқ, Совет Иттифоқи бу самолётларни уриб тушира беради ва агрессорга тегишли зарба бера беради.

Хуллас, деб таъкидлади СССР вакили, АҚШ ҳукуматининг нотасида ва президент Эйзенхауэрнинг баёнотида уқтириб айтиладики, Совет Иттифоқига нисбатан иғвогарлик ҳаракатлари қилиш АҚШ нинг давлат сиёсати бўлиб қолмоқда ва, бинобарин, бу ҳаракатлар сабабли туғилаётган хавф йўқотилмаётир. Модомики шундай экан, АҚШ ҳукумати шуни билиб қўйиши лозимки, бундай сиёсат давом эттирилиши учун бутун жавобгарлик АҚШ ҳукуматининг устига тушади. Биз буни айтдик, айтмоқдамиз ва ҳозирча фурсат қўлдан кетмаган экан, яна айта берамиз.

Сўнгра А. Громико дедики, АҚШ ҳукуматининг вакили СССРга нисбатан қилинаётган агрессив ҳаракатларни Совет ҳукумати «очиқ осмон» деб аталган планни қабул қилишдан бош тортганлиги билан изоҳлашга уринганлиги бемаъни ва хатарли уринишдир.

Шу нарса яхши маълумки, — деди А. Громико, — «очиқ осмон» — тўғрисидаги таклифни биринчи марта президент Эйзенхауэр 1955 йилда юксак доирада ўтказилган кенгашда киритган эди. Бу таклиф нима учун киритилаётганлиги ўша вақтдаёқ равшан бўлиб қолган эди.

Бундай таклиф киритишдан мақсад АҚШ ҳукумати қуролсизланиш соҳасида ҳеч қандай қадам қўйишни истамаётганлигидан халқларнинг эътиборини чалғитиш эканлиги равшан бўлиб қолган эди. «Очиқ осмон» тўғрисидаги таклифни киритишнинг мақсади қуролсизланиш масаласи ўрнига, ёки қуролсизланиш соҳасида бирор қисмий чоралар кўриш масаласи ўрнига Совет Иттифоқининг ва бошқа баъзи давлатларнинг қурол-яроғлари тўғрисида, шунингдек саноат ва бошқа муҳим объектлари тўғрисида разведка маълумотлари тўплаш билан шуғулланишдан иборат эканлиги аввал бошданоқ маълум бўлиб қолган эди.

1955 йилда юксак доирада бўлиб ўтган мазкур кенгашда президент Эйзенхауэр билан бўлган суҳбатда Н. С. Хрушчев Совет ҳукуматининг «очиқ осмон» тўғрисидаги таклифига бўлган муносабатини президентга тўппа-тўғри ва дангал айтган эди ва бу таклифга тегишли баҳо берган эди. Улар ўртасида жуда ошкора суҳбат бўлган эди, шунинг учун ҳам Совет Иттифоқининг ҳаво разведкаси ўтказиш планига муносабати қандай эканлиги президентга жуда равшан бўлиб қолиши лозим эди.

А. Громико, АҚШ ҳукумати шунга қарамай, «очиқ осмон» тўғрисидаги ўз таклифини кейин ҳам неча марталаб такрорлаганлигини қайд қилиб, бундай деди:

Агар АҚШ ҳукумати «очиқ осмон» тўғрисидаги масала муносабати билан оздир-кўпдир объектив йўл тутганида эди ва у ҳаммани ниҳоят даражада қизиқтириб турган қуролсизланиш ва зўр бериб қуролланишни тўхтатиш проблемаси тўғрисида Совет Иттифоқи билан битимга келиш имкониятларини ҳақиқатан қидирганида эди, бу ҳолда у Совет Иттифоқининг бу таклифга қай назарда қараганлиги маълум бўлиб қолганидан кейин, бу таклифни олиб ташлаши ва, модомики, битимга келмоқ учун бундай йўл асос бўлолмас экан, демак, ҳамма давлатларга мақбул бўладиган ва на катта, на кичик ҳеч бир давлатнинг хавфсизлигига зарар етказмайдиган бошқа йўлни қидириш зарур, деб айтиши лозим эди.

Лекин, маълумки, бундай бўлмади. Бунинг ҳам сабаби шуки, ўзаро мақбул бўладиган таклифлар асосида қуролсизланиш масаласи устида битимга келишга интилиш ва сидқидил билан ҳаракат қилиш АҚШ ҳукумати учун, Америка империалистлари учун ёт тушунчалардир.

А. Громико, АҚШ вакилларининг айтган гапларини танқид қилди. АҚШ вакиллари Америка ҳукумати томонидан Совет Иттифоқига нисбатан ўтказилаётган иғвогарлик сиёсатини оқламоқ учун важлар келтириб, Совет ҳукумати «очиқ осмон» тўғрисидаги таклифни қабул қилишдан бош тортганлиги сабабли шундай сиёсат ўтказилмоқда, деган гапларни айтмоқдалар.

АҚШ ҳукуматининг халқаро муносабатлардаги бундай «концепцияси» у ёки бу тарзда эътироф қилинадиган бўлса, — деди СССР вакили, — давлатлар ўртасидаги муносабатлар қай ҳолда бўлиб қолишини тушуниб олиш қийин эмас. Бу «концепция» эътироф қилинган пайтдан бошлаб халқаро ҳуқуқ, давлатлар суверенитетининг бузилмас принциплари поймол қилинган бўлур эди, бундан агрессор ва фақат агрессорнинг ўзи манфаат кўрган бўлур эди.

Сўнгра А. Громико, АҚШ авиациясининг Совет Иттифоқига қарши агрессив ҳаракатлари тўғрисидаги масалани Совет ҳукумати бошлиғи Н. С. Хрушчев президент Эйзенхауэр билан Кемп-Дэвидда қамти бўлиб музокаралар олиб бораётганида Совет ҳукумати кўтариб чиқмаганлигига АҚШ ҳукумати таажжубланмоқда, деб Америка вакили томонидан айтилган гапга жавоб берди.

Рост, — деди А. Громико, — Совет ҳукуматининг бошлиғи ўша вақтда бу масалани қўймади. Нега у бу масалани қўймади? Бунинг сабаби шуки, у ўз музокарадошларининг мантиқини ва ҳулқини яхши билар эди. Америка самолётларининг Совет Иттифоқининг ичкарисига иғвогарона учиб боришларига йўл қўйиб бўлмаслигини ва бундай учишлар хатарли эканлигини Совет ҳукумати бир неча йиллардан бери АҚШга айтиб келмоқда-ку. Совет ҳукумати норозиликлар билдирди, бундай учишлар сабабли АҚШ ҳукумати зиммасига қандай масъулият тушаётганлиги тўғрисида неча марталаб АҚШ ҳукуматини огоҳлантирди. Америка самолётлари СССР чегараларини қўпол равишда бузганлигини кўрсатувчи рад қилиб бўлмайдиган далиллар ва шак-шубҳасиз фактлар борлигига қарамай, АҚШ ҳукумати буни эътироф қилишдан бош тортаётганлигини Совет ҳукумати бошлиғи ўша вақтда ҳисобга олган эди. АҚШ ҳукумати буни инкор қилиш билан ҳар бир масъул ҳукумат олдига, айниқса буюк давлат ҳукумати олдига қўйилаётган энг оддий талабларни назар-эътиборга олмади.

Бундай бир савол туғилади, модомики, президент Эйзенхауэр билан қамти бўлиб олиб борилаётган суҳбатларда Совет ҳукумати бошлиғи бу масалани кўтариб чиққанида Америка томони ўз авиациясининг Совет Иттифоқига қарши қилаётган иғвогарона учишларини тўхтатар эди, деб шундай шароитда умид қилиш мумкин бўлурмиди? Ишонч билан айтиш мумкинки, АҚШ ҳукумати Совет ҳукуматининг жиддий огоҳлантиришларига ва норозиликларига жавобан қуруқ хатлар ёзиб юбориб, илгари қандай ҳаракат қилган бўлса, ўшанда ҳам шундай ҳаракат қилган бўлур эди.

АҚШ президенти мазкур ҳаракатлар учун ўзи кечирим сўраши ва бундай ҳаракатларга бундан буён йўл қўймайди, деб СССР ҳукуматига ҳамда унинг бошлиғига ваъда бериши лозим эди. Лекин президент Эйзенхауэр, Америка авиациясининг Совет Иттифоқига қарши қилаётган иғволари Совет Иттифоқи билан олиб бориладиган музокараларда АҚШ позициясини ҳатто мустаҳкамлайди, деб ҳисоблаган бўлса керак.

АҚШ авиациясининг Совет Иттифоқига нисбатан агрессив ҳаракатлари тўғрисидаги масалани СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрущчев Кэмп-Дэвидда нега кўтармади, деган саволга жавоб мана шу. Бу масала кейин, Америка самолётларини Совет Иттифоқининг ичкарисига иғвогарлик мақсадида учиртираётган ташкилотчилар қўлга тушиб, бутун дунё олдида шарманда қилинганидан сўнг ва уларнинг қочиб қутилишга иложлари қолмаганидан сўнг қўйилди.

А. Громико Совет ҳукумати қўйган масаладан эътиборни чалғитмоқ учун АҚШ да совет жосуслари бор, деган уйдирмаларни ўйлаб чиқариш йўлидаги бесўнақай уринишларга жавобан бундай деди:

Бу ерда АҚШ вакилининг гўё совет жосуслари тўғрисида айтган гапларининг ҳаммаси эътибор беришга ҳам арзимайдиган ва Хавфсизлик Кенгаши минбарида гапириш ўрнига, бачкана детектив журналлардагина ёзиш мумкин бўлган гаплардир.

Сўнгра А. Громико, Америка ҳукумати ва шахсан президентнинг ўзи бошқа мамлакатлар олдида бизнинг зиммамизда масъулият бор, деган гаплар билан АҚШ нинг агрессив ҳаракатларини ниқоблашга уринаётганликлари бутунлай асоссиз эканлигини кўрсатиб берди. Тинчликни хавф остида қолдираётган сиёсат ўтказиш учун, — деди СССР вакили, — АҚШ ҳукуматига ҳеч бир мамлакат, ҳеч бир халқ ваколат берган эмас.

А. Громико Франция ва Англия вакилларининг нутқларига тўхталиб, деди: НАТО ҳарбий блоки қатнашчиларининг бир-бирларини қувватлашга аҳд-паймон қилганликлари очиқ кўриниб турибди. Улар бу ҳарбий блок манфаатларини Хавфсизлик Кенгашининг аъзоси бўлган, айниқса унинг доимий аъзоси бўлган ҳар бир давлат зиммасидаги масъулиятдан, яъни тинчликни сақлаш учун ўз зиммаларидаги масъулиятдан юқори қилиб қўймоқдалар.

Хавфсизлик Кенгашида вакиллари агрессорни ҳимоя қилиб чиққан ҳукуматлар шуни билиб қўйишлари лозимки, — деди сўнгра А. Громико, — улар агрессорга бундай ён бераётганликлари ва ҳомийлик қилаётганликлари билан уни тағин ҳам хатарлироқ иғволар қилишга рағбатлантирмоқдалар.

А. Громико ўз нутқининг охирида бундай деди:

— Совет Иттифоқи АҚШ нинг агрессив ҳаракатлари тўғрисидаги масалани Хавфсизлик Кенгашига киритаётганида ёмон судьялар ҳам борлигини, уларнинг ҳуқуқ ва қонун тўғрисидаги тасаввурлари агрессорнинг тасаввуридан унчалик фарқ қилмаслигини яхши билган эди. Лекин Совет ҳукумати, судьялар агрессорни қоралашдан бош тортиш ва ўзларини ҳақиқатда агрессорга кўмакчи қилиб қўйиш билан ўзларига ўзлари айблов ҳукми чиқарадилар, деган фикр билан иш қилди. Аммо биз, совет кишилари ва бизнинг дўстларимиз — социалистик давлатларнинг халқлари, бундан тегишли хулосалар чиқариб оламиз. Ўз мамлакатимизнинг ҳам, иттифоқчиларимизнинг ҳам хавфсизлигини таъминламоқ учун агрессив ҳаракатларга қандай лозим бўлса, шундай жавоб бера берамиз.

Хавфсизлик Кенгаши ўзининг бевосита бурчини бажармаслиги шундай аҳволга олиб келиши мумкинки, бундай шароитда баъзи давлатлар, эҳтимолки, бугун Хавфсизлик Кенгашида вакиллари қатнашаётган давлатлар орадан бирмунча вақт ўтгач ёрдам кутиб, агрессиядан ҳимоя қилишни кутиб, ўтмишда неча марталаб бўлганидек, Кремлга нигорон бўлажаклар, буни тўла ишонч билан айтиш мумкин.

НЬЮ-ЙОРК, 26 май (ТАСС). Бугун совет делегациясининг бошлиғи нутқ сўзлаб бўлганидан кейин ҳамда АҚШнинг ва Польша Халқ Республикасининг вакиллари ўз мулоҳазаларини айтганларидан кейин совет резолюция лойиҳаси овозга қўйилди. Америка самолётларининг бошқа давлатлар ичкарисига бостириб кирганлиги учун АҚШни қоралаган бу резолюция лойиҳасини ёқлаб СССР ва Польша Халқ Республикаси овоз бердилар. Цейлон ва Тунис вакиллари овоз беришда бетараф қолдилар. Етти делегация (АҚШ, Англия, Франция, Аргентина, Эквадор, Италия ва Чанкайшичи) резолюция лойиҳасига қарши овоз берди.

ТУРКИЯДА ҲАРБИЙ ТЎНТАРИШ

ЛОНДОН, 27 май. (ТАСС). Рейтер агентлиги Анқара радиосининг хабарларига асосланиб билдиради: Бугун эрталаб Туркия армияси Туркиянинг бир қанча давлат арбобларини, шу жумладан Туркия президенти Жалол Боярни, мажлис раиси Рафиқ Қуролтанни, ички ишлар министри Номиқ Гедикни қамоққа олиб, бутун мамлакат устидан контроль ўрнатди.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

АФҒОНИСТОН МУСТАҚИЛЛИГИ КУНИГА

Қўшнимиз Афғонистон

В. И. Ленин бошлиқ Совет давлати ўзининг ташкил топган биринчи кунидан бошлабоқ, барча халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва тенглик сиёсатини юргиза бошлади. Бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун кураш байроғини баланд кўтарган Совет давлати ўзининг ташқи сиёсатида турли ижтимоий системадаги давлатларнинг тинч ва тотув бўлиб яшашлари мумкинлиги тўғрисидаги ленинча принципга оғишмай амал қилиб келди ва келмоқда.

Дунёда ягона социалистик давлатнинг вужудга келиши ўз мустақиллиги ва озодлиги учун курашаётган барча халқларни, шу жумладан Афғонистон халқини мустамлакачиликнинг чирик занжирларини улоқтириб ташлаш учун курашларида янада руҳлантириб юборди. Афғон халқи ўз озодлиги ва мустақиллиги учун халқаро империализмга, айниқса инглиз империализмига қарши жиддий кураш олиб бораётган бир вақтда, Шарқ халқларининг буюк дўсти бўлган Ленин бошлиқ Совет давлатининг Афғонистонга берган маънавий ёрдами туфайли 1919 йили афғон халқи миллий мустақилликка эришди. Кеча афғон халқи ўзининг мустақиллик кунини нишонлади. Совет давлати Афғонистоннинг мустақиллигини биринчи кундан бошлабоқ таниди ва у билан доимо дўстона муносабатда бўлиб келди ва келмоқда.

1921 йил 28 февралда Москвада Совет — афғон дўстлик битими имзоланди. Бу Афғонистон ҳукумати ва афғон халқи тарихида тенг ҳуқуқлик асосида тузилган биринчи битим эди. Бу битимга кўра Совет ҳукумати Афғонистонга моддий ва маданий ёрдам беришга, шунингдек ўтган асрда Афғонистонга тегишли бўлган чегара районларини адолат юзасидан яна унинг ўзига қайтариб беришга рози эканлиги билдирилди.

Икки қўшни дўст давлатлар ўртасида ўрнатилган бу муносабатлар «бетарафлик ва бир-бирига ҳужум қилмаслик» ҳақида 1926 йили Афғонистонда имзоланган битимда ҳамда 1934 йили 24 июлда тузилган битимда янада мустаҳкамланди.

Афғонистон мустақилликка эришгандан сўнг, унинг олдида иқтисодий ва маданий соҳада жуда катта вазифалар турар эди. Ана шундай оғир бир пайтда ёш Совет давлати афғон халқига ўзининг дўстлик қўлини чўзди ва унга беғараз ёрдамини бера бошлади.

Афғонистонда совет мутахассисларининг ёрдами билан энг йирик саноат корхонаси бўлган — Қундузда пахта тозалаш заводи қуриб битказилди. Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида савдо муносабатларининг тез ривожланиши, Афғонистонга ўз миллий экономикасини ривожлантиришда жуда катта ёрдам бермоқда.

СССР Афғонистонга қанд (истеъмол қилиш учун керагининг 65 процентъ миқдорида), нефть маҳсулоти (керагининг 80 проценти миқдорида), ип-газлама, металл-ускуна, машина, транспорт воситалари сотмоқда. Афғонистондан эса жун, пахта, хом тери, қуруқ мева, мойли экинлар уруғи сотиб олмоқда.

Совет Иттифоқи Афғонистонга қулай шартлар асосида узоқ муддатли кредитлар берди. Саноат корхоналари ва қурилиш ишларида совет мутахассислари ўзларининг афғонистонлик дўстларига чин кўнгилдан ёрдам бермоқдалар. Совет ҳукуматининг ёрдами билан Қобулда авторемонт заводи, 2 та электростанция, 2 та аэродром қурилаётир.

1960 йил 4 мартда Қобулда СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев, Афғонистон бош министри сардор Муҳаммад Довуд томонидан имзоланган Совет-Афғонистон қўшма ахбороти ҳамда маданий-ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг имзоланиши икки давлат ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашда ва иқтисодий ҳамда маданий алоқаларни янада ривожлантиришда янги босқич бўлди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев Қобулда ўтказилган граждан қабул маросимида сўзлаган нутқида СССРнинг Афғонистонга ҳар хил корхоналар, йўллар, уй-жой бинолари қуриш учун афғон халқининг экономикасини ва маданий фаровонлигини юксалтириш учун хилма-хил ёрдам бериб келганлигини ва шундай ёрдам бераберишини айтиб, «Яхши қўшни ўз қўшнисига қандай ёрдамлашса, биз ҳам Афғонистонга шундай ёрдамлашмоқдамиз» деди.

Кейинги вақтларда СССР билан Афғонистон ўртасида маданий ва илмий ҳамкорлик янада ривожланди. Дўст Афғонистонга Совет Иттифоқидан фан ва маданият арбобларининг вакиллари бориб келмоқдалар ва улар Афғонистон фани ва маданияти ҳамда олимларнинг ишлари билан танишдилар. Ўз навбатида Афғонистон маданият арбоблари бизнинг мамлакатимизга, шу жумладан серқуёш республикамизга ҳам тез-тез келиб турмоқдалар.

Шарқнинг йирик саноат марказига айланган, фан ва маданияти барқ уриб ривожланаётган бизнинг республикамизга Афғонистондан бир қанча делегатлар келиб кетди. Афғонистонлик дўстларимиз Тошкентдаги йирик саноат корхоналарида, фан ва маданият марказларида бўлдилар.

Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларнинг шу тариқа ривожланиши, Афғонистоннинг миллий экономикасининг ривожланишига ва унинг халқаро обрўсининг тобора ошиб боришига катта таъсир қилмоқда.

СССР билан Афғонистон ўртасида ривожланаётган дўстона муносабатлар турли ижтимоий системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшашлари мумкинлиги тўғрисидаги ленинча принцип тантанасининг буюк намунасидир.

Дунё халқлари давлатлар ўртасида тинч-тотув яшаш принципини қаттиқ туриб ҳимоя қилаётган Совет давлати ва унинг бошлиғи ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг бутун дунёда мустаҳкам тинчлик учун олиб бораётган олижаноб ишларини зўр олқишлар билан қўллаб-қувватламоқда ва АҚШ корчалонларининг бебошлик, бузғунчилик ҳамда халққа қарши қаратилган ҳаракатларини жиддий қораламоқда.

Р. НОРЖИГИТОВ.

Тошкентнинг томоша залларида

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/V да **Трубадур**, 29/V да кундуз Демон, кечқурун **Марварид қидирувчилар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/V да **Тоға-жиянлар**, 29/V да **Йўлчи юлдуз**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/V да қайтадан ишланган спектакль **Раис ўйланармиш**, 29/V да **Равшан ва Зулхумор**.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28, 29/V кеч соат 9 да Чечен-Ингушия АССР халқ артисти **Маҳмуд Эсамбоевнинг хайрлашув концертлари**.

Иккинчи баҳор — «ВАТАН» (ўзбек тилида эрталаб соат 11-20 минут, кундуз 3, кеч 8-40 минут ва 10-20 минутда).

Буюк Карузо — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ВАТАН» (эрталаб соат 9-40 минут, кундуз 1, 5 ва кеч 7 да), ПУШКИН номли (кеч 10-50 минутда), «ФЕСТИВАЛЬ», Тельман номли (кеч 8-45 минутда), «ШУҲРАТ» (кеч 9-10 минут ва 11 да), «ВАТАН» (ёзги).

Қасос — «ИСКРА» (1 ва 2-залда), НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (2-залда), «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Каталония учун товар — «МИР», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (3-залда кеч соат 8-20 минутгача), НАВОИЙ номли (ёзги, кеч 9 ва 10-40 минутда), КАФАНОВ номли (кеч 9 да).

Узоқ соҳилларда — «ДРУЖБА» (1-залда кундуз ва кечқурун).

1) Иғвогарлар фош қилинди, Жиноятчи Оберлендер, 2) **«Тевтон қиличи» операцияси,** 3) **Дўстимиз — Индонезия** — КИНОЛЕКТОРИЙ.

Бир кўришда берилган кўнгил — «ОКТЯБРЬ» (кеч соат 9 ва 10 яримда).

Катта дарёлик икки киши — ПУШКИН номли (кеч соат 9 да), ТЕЛЬМАН номли (кеч 10-45 минутда).

Телевизор экранида

28 МАЙДА

19.00. Мактаб ўқувчиларининг концерти.

19.30. Чегарачилар кунига бағишланган эшиттириш.

19.50. Спорт эшиттириши. Ҳужжатли фильм—«Теҳрондаги чемпионатда».

20.10. Сўнгги ахборот.

20.30. Ўзбек куйларидан концерт.

21. 10. Бадиий фильм — «Соядан қочиш».

«ТАШХЛЕБТОРГ»га малакали **сотувчилар ва 10-синфни тамомлаган ёшлар**

КЕРАК

Адрес: Гвардия полковниги Хўжаев кўчаси, Челябинский тупик, 8-уй.

Ташсовнархознинг
МАШИНАСОЗЛИК ТЕХНОЛОГИЯСИ ДАВЛАТ КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА
металларни кесиб ишлаш, ускунани йиғиш, сварка қилиш, порошок металлургияси, механизациялаш ва модернизациялашга доир инженерлар ва техниклар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Конвой кўча, 4-уй.

Звеньевая кўча, 20-уйда турувчи **Иброҳим Парсаевнинг** М. Горький кўчаси, 306-уйда турувчи Марзия Ювакаевадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 4- участка халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Редакциямизнинг АДРЕСИ:

Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИ НИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими—29040, 50. Секретариат—34808, 115. Эълонлар бўлими—28142.

Р.06553.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Нашр. А. 1605.